

NOVI TEHNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LASKO, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELEŠAH IN ŽALEC

KDO JE NAPOTI?

Kakšno družbeno in samoupravno vlogo imajo lahko delovnih organizacijah obratovodje, skupinovodje, mojstri, oddelkovodje in drugi delavci, ki predstavljajo nekakšno zvezo med delavci za strojem in vodstvom delovne organizacije? Na to vprašanje bi najlažje odgovorili delavci. Vendar pa je na voljo nekaj znakov, ki vsaj deloma osvetljujejo moč, vpliv ter vlogo »mojstrske miselnosti« v samoupravnem življenju posameznega kolektiva.

Nekatere sociološke analize prepričljivo potrjujejo, kako blizu je ta skupina delavcev celotnemu odločanju v podjetju. Ne samo posredno. Zaradi pomembnosti njenega položaja v delovnem in proizvodnem procesu si posamezniki pridobijo odločilna mesta v samoupravljanju in vodenju kolektiva. V sebi združujejo profesionalno vrednost v proizvodnji s samoupravno oblastjo. Res pa je, da je v tej skupini »mojstrske miselnosti« še več takih, ki razen poklicnih dolžnosti ne poznajo nobenih drugih. Za politično in samoupravno dejavnost kolektiva se zmentijo le toliko, kolikor je pomembno za njihov delovni položaj. Vendar pa ima v hierarhiji odločanja njihova beseda kar precejšnjo veljavo.

V celjskih delovnih organizacijah so pred sedmo sejo občinske konference ZK opravili člani komiteja približno tjašest razgovorov z neposrednimi proizvajalci — o samoupravnih odnosih, obveščanju, uresničevanju ustavnih dopolnil, delavski kontroli in drugem. Med sklepnimi povetki je bilo razbrati jodilno kritično misel delavcev, ki so ji ti namenili prav »mojstrski mentaliteti«. Ne le zaradi prav banalnih spodrslijav predpostavljanih — ko delavcu ni bilo dovoljeno oditi na sestanek; ko je za sabo zaslišal posmekljive in jedek odgovor — češ raje delajte ipd., temveč zato, ker ta skupina operativnih vodilnih delavcev neopravlu ene izmed osnovnih nalog v organizaciji delovnega procesa. Pozabljiva namreč na ustvarjanje vzdušja, na samoupravne odnose in obveščanje delavcev.

Predstavlja, nemalokrat, prej zavoro in prepreko oblikovanju neposrednega samoupravljanja v proizvodnih celicah. V stran potiska tudi informacijo, ki jo naj bi mojster in drugi operativci prenašali delavcem za stroje.

»Mojstrska miselnost« ima torej široko razprta krila in naga, ki bi ji ta krila vsaj malo porezal. Vprašajmo se — ali so bile naključne opazke nekaterih delavcev, ki so opozarjali na možnost birokratizacije samoupravljanja v temeljnih organizacijah združenega dela? Ali pa so bile bolj izraz zadrege, zadrege, ki ji sedaj delavci niso bili kos v obratnih tovarnah in podjetjih? Se več — spoznanja, da ta upostavljeni del udeležencev proizvodnega procesa živi v nekakšni politični senci, in še ni doživel tehne ocene njegovega samoupravnega in političnega delovanja.

Cepprav smo že nekajkrat spoznali, kako napoti so samoupravnim razgledom in spodbudam prav nosilci »mojstrskega razmišljanja«. Seveda ne smemo dosledno posploševati. Vendar ne moremo upoštevati ta družbeni pojav v izidanjem poglobljanju samoupravljanja.

K sreči se v delovnih kolektivih zaveđajo realnih razsežnosti in posledic mojstrske miselnosti. Pri ustanavljanju informativnih, samoupravnih ali delovnih skupin v proizvodnji so ponekod mojstrom, skupinovodjem in ostalim vodilnim funkcijam samoupravnega vodje novoustanovljenih celic neposrednega dogovarjanja delavcev v proizvodnji. V nekaj organizacijah združenega dela nameravajo celo tako daleč, da bodo odslej skupinovodje, oddelkovodje in druge organizatorje dela volili. Zanimiva novost. Se zanimiveje bi bilo izluščiti korenine vzrokov za take odločitve. Nedvomno je njihov skupni imenovalec skrīt v prepričanju, da delovna in samoupravna vloga »mojstrske miselnosti« le ni tako neznamna. Da zasluži oēč tvornega odnosa do njenega življenja in moči.

JOZE VOLFRAND



Prav res je, da je zima tu. In kdo bi je lahko bil bolj vesel kot razigrani otroci, ki jim zima ne pomeni sitnosti z visokimi cenami živil in ne težav z ogrevanjem. Pomeni jim smeh, veselje, zabavo, sankanje, drsanje in smučanje, pomeni jim sneženega moža, Dedka Mraza in veselje ob kepanju. Zima je torej tu. Eni se je veselijo, drugi ob njej tarnajo. Drži pa, da tile otroci na saneh komaj čaka-jo novega snega, saj je starega že skoraj zmanjkalo. Kljub oguljenim strminam pa veseli tropi malih možičkov in deklet veselo drviijo v dolino. Da bi jim bilo zmeraj tako lepo. **Branko Stamejčić**

NIVOJEV SAMSKI DOM

V okviru prireditve na čast dneva republike je kolektiv splošne vodne skupnosti Nivo v Celju odprl v Čopovi ulici nov samski dom. V njem bo stanovalo okrog 140 delavcev, ki so doslej prebivali v zasilnih barakah. Cepprav stanovanjska stiska v podjetju s tem ni rešena, je otvoritev novega samskega doma velikega pomena za kolektiv vodne skupnosti. **DS**

33 VINJENIH

Z željo, da bi v prazničnih dneh čimbolj pripomogli k varnosti v našem prometu, so delavci UJV Celje organizirali dve varnostnoprometni akciji. Prvo 28. novembra in drugo 1. decembra popoldne. Predvsem so ugotavljali vin enost voznikov za volanom in še druge prekrške — izsiljevanje prednosti, neprimerno hitrost, tehnično usposobljenost vozil.

V obeh akcijah je bilo kontroliranih 790 voznikov, od tega so odkrili 33 vinjenih, 30 brez voznškega dovoljenja, mandatno so zaradi raznih prekrškov kaznovali 199 voznikov (7490 din), na lažje prekrške so opozorili 97 voznikov, dvema so odvzeli prometno dovoljenje, 10 voznikov pa so preventivno zabeležili.

Inšpektor Franc Štihter je povedal, da je v času trajanja obeh akcij prišlo samo do dveh prometnih nesreč, kar kaže na pozitivno prisotnost podobnih akcij. Zanimivo je tudi to, da je v zadnjih akcijah bilo manj alkohola, kar tudi kaže na uspešnost prejšnjih.

»Želimo, da bi v prihodnje bilo še manj ali nič alkohola za volanom in da bi se zmanjšalo tudi število ostalih prekrškov. Vse to bo pripomoglo k večjemu redu v našem prometu. Tudi sami bomo še z vrsto akcij poskušali po svojih najboljših močeh k temu prispevati svoj delež,« je dejal inšpektor Franc Štihter. **T. VRABL**

z urednikove mize

Vsem našim rednim sodelavcem sporočam, da se nam javijo za izlet. To soboto ob 6. uri se bomo izpred Slovenskega ljudskega gledališča Celje odpeljali najprej v Begunje, nato pa si bomo ob vrnitvi ogledali tiskarno CGP Delo. Pismena vabila ste prejeli. Potrdite udeležbo. Vse člane sveta sorednikov, ki ste se odločili za potepanje z nami, vabimo, da ste v soboto ob 6. uri na zbornem mestu. Bo lepo.

V personalni redakciji nič novega. Zdenka Stoparjeva je odšla na kratko pot v Turčijo. Potopisnih doživetij najbrž ne bo malo. Morda boste še v tem mesecu prebirali, kako je v Hongkongu in na Daljnem vzhodu. Razgledov po svetu bo torej dovolj.

Nagradna igra Novi tehnik, Gorenje in vi se bitža vrhu. Barvni televizor čaka. Ne zamudite vseh kuponov. Pravočasno si priskrbite NT, ker bomo v eni prihodnjih številki objavili novoletni koledar.

Vaš urednik

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO
TEHNO-MERCATOR
CELJE

PRODAJALNA KRISTALIJA

- čudoviti izdelki iz kristala unikati
- servisi, okrasna keramika

Primerna darila za praznične dni

Se priporoča

OB ROBU

Zakaj ignoranca?

S kratkim zapisom smo v minuli številki sporočili, da je bil pred praznikom republike v Laškem sestanek delegatov veterinarskih kolektivov z območja celjske in posavske regije...

Šolstvo

USPEŠNO!

Na seji aktiva ravnateljev osnovnih šol celjske občine so pretekli teden obravnavali delo osnovnih šol v preteklem šolskem letu...

Prejeto pod 25 odstotkov, kar je pa še vedno izredno veliko. Z drugimi besedami to pomeni, da se v celjski občini osiplje v času osemletne obvezne šole več kot 1.500 otrok...

JOZE ZUPANČIČ

PRAVOČASNO NAROČITE NOVI TEDNIK — V ENI PRIHODNIH ŠTEVILK BOMO PODARILI VSEM ZVESTIM PRIJATELJEM NT IN RC BARVNI NOVOLETNI KOLEDAR! KMALU.

VELENJE SLABO

Ceprav v Kumrovcu že gradijo spominski dom, veličasten spomenik bratstvu, enotnosti in revoluciji, povezan z imenom predsednika Tita...

din ali samo 4,55 odst. predvidenih sredstev. Ti podatki so za velenjsko občino še toliko bolj čudni, ker je nedavno predstavnik velenjskih sindikatov na seji medobčinskega odbora...

ČAS PRIGANJA

Cetudi so člani predsedstva medobčinske konference SZDL na svoji zadnji seji zadeli v razpravi o ureditvah...

Člani predsedstva medobčinske konference SZDL v Celju so med drugim načeli tudi vprašanje organiziranosti krajevne skupnosti...

prodira med ljudi. Enota pa so stališča, da je treba z novo organiziranostjo: novimi prijemi zajeti v knjižno samoupravo čim več ljudi...

AKTUALNO

Kadri in stanovanja, ki jih ni

Na področju zaposlovanja v zadnjem času doživljamo prav svojevrsten pojav. Slovenija in celjsko območje se posebej čuti hudo pomanjkanje delovne sile...

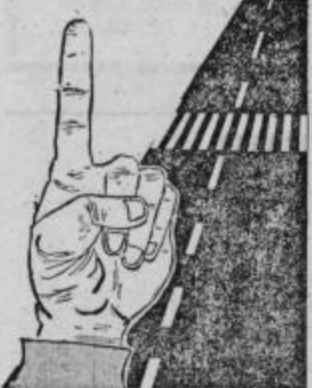
let, da sploh lahko konkurira za stanovanje. To je nemogoče. Koliko samskih stanovanj smo zgradili v zadnjih 15 letih v Celju? Sedaj potrebuje...

ževale sredstva za samoska stanovanja. Moram reči, da bomo kmalu dobili v roke tudi medrepubliški sporazum o zaposlovanju...

mo primernih prostorov. Zivimo in delamo v nekakšni družbeni senci. Res je, da tudi zaposlovanje delavcev ni bilo dovolj v ospredju...

Ali se lahko komunalni zavod za zaposlovanje uspešno vključuje v razreševanje vse zahtevnejše problematike na področju zaposlovanja?

CELJANI GOSTOVALI V AJDOVŠČINI V Ajdovščini je bil 27. in 28. novembra I. festival »REVOLUCIJA IN GLASBA«.



VARNO ČEZ CESTO dobra knjiga najboljši prijatelj

Jože Volfand

Sentjur

SKRIB ZA OTROKE!

Pred dnevi so v Sentjurju ustanovili Temeljno skupnost otroškega varstva. Delo novoustanovljene skupnosti so vodili na načelu, da sta vzgoja in vzdrževanje in vzgoja ne ločljiva procesa in da morata temeljna izobraževalna ustanova in temeljna skupnost otroškega varstva delovati povezano in na enotnih načelih.

Na ustanovni skupščini TSOV so ustanoviličasne komisije, skupščino in izvršilni odbor, za predsednico TSOV so izvolili Francko Vidovič.

Priznanje, ki je doslej delovalo v okviru šentjurske šole, postal samostojna organizacija. Na ustanovni skupščini so nakazali tudi glavne smeri bodočega razvoja otroškega varstva v občini. Ugotovili so, da je to sicer napredovalo, da pa je en sam korak, v katerem je v oskrbi otrok, premalo. Čimprej treba proučiti potrebe posameznega varstva in ostalih dejavnikov šentjurske občine in tu razvijati otroško varstvo. To delo je treba prirediti

v manjšem obsegu, a čimprej, četudi bi bilo treba uporabiti za varstvo ne dovolj strokovno usposobljeno delovno silo. Po okoliških krajih bo treba ustanovljati vzgojno-varstvene oddelke. Poleg teh nalog bo morala skupnost otroškega varstva reševati tudi ostala vprašanja socialna, telesno-vzgojna, vprašanja rejništva in podobno. TSOV bo skrbel tudi za organizacijo preventivnih zdravniških pregledov za otroke.

V prihodnje bo treba več skrbi posvetiti otrokom kmečkih družin, saj so bili ti doslej največkrat odmaknjeni od otroškega varstva. TSOV mora proučiti tudi možnosti za ustanovitev potujočega vrtca, ki pa ne bi imel zgolj naloge otroškega varstva. Več bi morali storiti za vzgojo predšolskih otrok.

Izvršilni odbor novoustanovljene Temeljne skupnosti otroškega varstva je že pripravil predlog dogovora in statuta, ki ga je predal v javno razpravo.

Trenutno še ni rešeno vprašanje uveljavitve delegatskega sistema v TSOV. Delegacije iz TOZD še namreč niso izvoljene. Sedanje organe so organizacije združenega dela delegirale iz delavskih svetov in drugih samoupravnih organov. Z izpeljavo celotnega delegatskega sistema v občini bodo ustrezno rešili tudi problem delegacij v TSOV in sedanje organe dopolnili.

Možnosti za otroško varstvo v šentjurski občini je veliko in program dela TSOV,

ki je nedvomno dobro zastavljen, jih je zvečine zajel. Ustanovitev TSOV v šentjurju zagotavlja boljše možnosti razvoja otroškega varstva, seveda pa problemov, ki ostajajo, ni malo. Gotovo bo eden največjih financiranje. V šentjurski občini obsežnih programov otroškega varstva ne bodo mogli sami izpeljati. Zato pričakujejo veliko mero solidarnosti v okviru republiške zveze skupnosti otroškega varstva.

BRANKO STAMEJCIC

NOVA TELOVADNICA V ŠENTJURJU

Pred dnevi so v šentjurju slovesno odprli novo, sodobno urejeno telovadnico, ki bo močno obogatila možnosti za telesno vzgojo tako predšolske kot tudi šolske mladine. Telovadnica, ki so jo postavili ob osnovni šoli, je drugi telesnovzgojni objekt v šentjurski občini. Dolga je 32, široka pa 16 metrov. Telovadnica ima 516 kvadratnih metrov koristne površine. Je sodobno urejena, saj ima vsa potrebna telovadna orodja in opremo, potrebno za kakovostno telesno vzgojo. V stranski dvorani telovadnice so pripravljene prostori za manjši zimski plavalni bazen, ki pa žal še ni dograjen. Nova telovadnica ima več garderob, umivalnico s tuši, v zgornjem delu dvorane pa je tudi prostor za gledalce.

Gradnja telovadnice so pričeli septembra 1972. leta, predračun izgradnje pa je znašal 3 milijone 850 tisoč dinarjev. Pri gradnji telovadnice so šentjurčani naleteli na veliko razumevanje občanov. Ti so s samoprispevkom zbrali 460.000 dinarjev, tako da manjka do popolnega pokritja stroškov le še 720.000 dinarjev, ki pa jih bodo dobili v kratkem.

V šentjurju načrtujejo že tudi naslednjo fazo izgradnje, v kateri bo ob novi telovadnici zrastle nova, sodobno urejena šola. Stara šola, ki dela sedaj tudi v treh izmenah, je namreč že zastarela in ne zmora več pritiska na že tako obremenjene kapacitete. Seveda teh obširnih načrtov v šentjurju ne bodo mogli sami izpeljati. Tudi tu bo zatorej potrebno precej razumevanja in pomoči širše družbene skupnosti.

Veseli otrok ob veliki pridobitvi se je pokazalo že na proslavi ob otvoritvi nove telovadnice. Malčki so strme občudovali nove, velike in svetle prostore, v katerih bo že sedaj eden najljubših učnih predmetov — telesna vzgoja, postal še ljubši.

BRANKO STAMEJCIC

Ceste kanalizacije

SO V NOVEM

KOMUNALNO PODJETJE CESTE KANALIZACIJE ODSLEJ NA LAVI

Letošnji dan republike je aktiv komunalnega podjetja Ceste-kanalizacije počastil s 25. obletnico delovanja. Samo z dvajsetletnico delovanja samoupravljanja v šentjurju, marveč tudi z otvoritvijo novih delovnih prostorov na Lavi.

Če za kateri, potem zlasti v celjski kolektiv velja, da se je v letih po vojni ne samo razvijal, krepil. Njegovo pot se je začela pred vojno. To je bila desetletna delavska skupina za vzdrževanje mestnih ulic in cest. Sedaj je to skoraj 300 članski kolektiv, ki ne samo vzdržuje, marveč tudi gradi moderne ceste in polaga najzahtev-

nejšo kanalizacijo. Razvoj tega kolektiva je očiten zlasti v zadnjih desetih letih, ko je realizacijo povečal za šest in pol krat, medtem ko se je število zaposlenih povečalo le za 36 odstotkov. To je kolektiv, ki je začel v Celju prvi polagati asfalt na ulice. Prvi metri so narasli v kilometre. In tako je posled vsako leto. Pomembno delo je opravil pri graditvi nove mestne kanalizacije. Tega dela so se lotili 1965. leta. Ni še končano. Čakajo še novi kanalski zbiralniki, zlasti pa glavni zbiralec in čistilna naprava. To je naloga, ki po svoji pomembnosti ne zaostaja dosti ali nič za vodno regulacijskimi deli.

V vsem tem času se je kolektiv nenehno srečeval s prostorskim problemom. Ob Ulici 29. novembra je bil vedno kot utesnjen. Zato so pred tremi leti sprejeli razvojni program in v njegovem okviru začeli graditi na Lavi nove delovne prostore. Zaenkrat so opravili prvi del celotne naloge. Zgradili so objekte za mehanično delavnico, kovačnico, elektro delavnico, skladišče, prve garaže in upravne prostore. Vrh tega so asfaltirali prostrano dvorišče. Za vsa ta dela so odšteli 4,3 milijone dinarjev lastnih sredstev. Druga faza bo zajela graditev garaž za stroje in kamione.

Vidni uspehi pa niso samo v gospodarjenju, marveč tudi v delu in uveljavljanju notranjega samoupravnega in političnega življenja.

Otvoritev novih prostorov pa je opozorila še na nekatere probleme, tako na Apnenik-Pečovnik in ne nazadnje na vidike, ki se odpirajo s predvidenim povezovanjem komunalnih delovnih organizacij v Celju. Po besedah direktorja, inž. Andreja Kamenška, kolektiv podpira nakazano pot integracije.

VILI JAZBEC

MB

PRIZNANJA ŠPORTNIKOM

Letošnjo 30. obletnico drugega zasedanja AVNOJ so na skromen, a zelo pristrčen način proslavili športniki konjiške občine, ki so hkrati slavili tudi 10. letnico obstoja občinske zveze za telesno kulturo. Ob tej priložnosti so vsi prizadevni delavci, ki so žrtvovali veliko svojega prostega časa in se posvečali delu na športnem področju, dobili občinska priznanja. Priznanja so prejeli: Rudi Bajda ml., Jože Baraga, Vili Bezenšek, Anton Bučar, Stanko Frim, Minka Gorenjak, Frančiška Jelenko, Ivan Jelenko, Anton Kokalj, Alfonz Lamprecht, Martin Mrzdovnik, Anton Obrul st., Stanko Pisanec, Tone Pliberšek, Polde Rihtaršič, Brane Saffič, Franjo Tič, Ivan Varga, Vinko Zdovc, Dušan Zidar, Jožica Zorc, Stane Zule, in Bojan Vončina iz Slovenskih Konjic, Tone Černjavič in Ljuban Krančan iz Zreč ter Silvo Hlastec, Viktor Jager in Edi Petelinšek iz Vitanja.

Skupaj je dobilo priznanja 28 članov in aktivnih delavcev na področju telesne kulture, podelili pa so ga tudi industrijskemu kombinatu »KONUS« za izredne zasluge pri razvoju telesne kulture v občini.

V. L.

VPRAŠANJE JAVNEMU DELAVCU

DIREKTORJU STANOVANJSKEGA PODJETJA ŠMARJE PRI JELŠAH TOVARIŠU LOJZETU KRIVCU

Gotovo vam je znano, da se občani šmarske občine iz leta v leto bolj pritožujejo nad uslugami, ki bi jih moralo izvrševati vaše podjetje, ki ima v upravljanju več družbenih stavb, pa jih ne. Slišali smo tudi, da je bilo s strani podjetja rečeno, da so stanarine prenižke, da bi lahko vzdrževali in urejali stare hiše, ki so potrebne nenehnega popravila. To bo najbrž res, če pa je to res, je treba občanom natočiti čistega vi-

na. Gotovo vam je najbrž tudi znano, da smo o vašem podjetju pisali tudi mi. Kmalu po našem pisanju se je stvar rešila, čeprav se prej ni mogla po večkratnih urgenceh občanov. Čemu torej zavlačevanje in čemu večna negotovanja nad vašim podjetjem med občani šmarske občine in ustanovami, ki izkoriščajo stanovanja in lokale v upravljanju Stanovanjskega podjetja v Šmarju pri Jelšah?

Milenko Strašek

Šmarje pri Jelšah

ELEKTRIKA!

Kljub precejšnjim naporom šmarske občine, da bi čimprej do kraja elektrificirala še preostale kmečke domove na območju svoje občine, se ti naporu tudi v tem letu niso posrečili. Še vedno je na območju občine več zaselkov brez električne napeljave.

V tem letu se problem delno pomagali reševati brigadirji mladinske delovne brigade Kozje 73, ki so brezplačno elektrificirali 25 stanovanjskih hiš socialno ogroženim občanom.

V gradnji je daljnovod iz zaselka Zagaj preko Gor na vas Vrhunec. Gradnja daljnovoda poteka po izredno neugodnem terenu, a je kljub temu v zaključni fazi. Pri projektu finančno sodelujejo občina Šmarje pri Jelšah, občina Brežice, Elektro Celje, poslovna enota Krško in in-

teresenti. Tako bo tudi s tem daljnovodom rešen majhen del elektrifikacije zaselkov brez električne napeljave.

V prihodnjem letu namerava šmarska občina elektrificirati kraj Vojsko s finančnim sodelovanjem Elektro Celje, poslovna enota Krško. Seveda s tem problem elektrifikacije še vedno ne bo končan, ker je skoraj celotno nizkonapetostno omrežje v zelo slabem stanju. Večji del kmetij ima namreč le električno napeljavo za razsvetljavo, ne pa tudi za pogonsko silo. Razen tega obstaja še več sorazmerno oddaljenih kmetij, ki jih bo treba reševati popolnoma ločeno in s precejšnjo družbeno pomočjo, ker kmetje sami ne bodo zmogli niti najosnovnejših investicij.

MILENKO S.

Žalec

20 LET KRVODAJALSTVA

Minuli petek je bila v klubu družbenopolitičnih organizacij v Zalcu osrednja proslava občinskega odbora rdečega križa Zalec ob 20. letnici krvodajalstva na Slovenskem. Ob tej priložnosti je govoril podpredsednik občinske organizacije RK Zalec Anton Gros, ki je med drugim dejal: »Navedel bom nekaj števil, ki bodo pokazale, kako se je

širilo krvodajalstvo v naši občini. Od 1953. leta do 1973. je bilo okrog 300 rednih in izrednih krvodajalskih akcij, v katerih je sodelovalo okrog 3000 krvodajalcev, ki so darovali kar 25000 litrov krvi. Tak uspeh akcij je potrebno zapisati predvsem aktivistom, ki so te akcije organizirali in propagirali.«

Po govoru je sledil kul-

turni program, ki so ga izvedli otroci vzgojno varstvene ustanove Jože Herman iz Zalca ter učenci OŠ iz Zalca in Sempetra. Petinosemdesetim članom RK, ki sodelujejo v tej organizaciji že vse od ustanovitve, so podelili značke za uspešno delo.

Tekst in foto: T. Tavčar



Predsednik OORK Zalec dr. Adam Medvešek podeljuje značko za 20-letno uspešno delo v tej humani organizaciji Janczu Stinču iz Zalca.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

V APNENIKU PEČOV. NIK so imeli v oktobru posebne težave, ki so tudi povezane s splošnim stanjem na področju energetike pri nas. Ne, ni jim primanjkovalo električnega toka, tako kot ga v teh dneh primanjkuje vsem delovnim organizacijam, temveč jim je zmanjkalo premoga in so zaradi tega morali ustavititi eno peč za proizvodnjo apna. To je seveda zmanjšalo planirani obseg proizvodnje.

KOLEKTIV ZELEZARNE Store stano preseneča s svojimi dobrimi poslovnimi rezultati ter gospodarskimi dosežki. V teh dneh tečejo intenzivne priprave za skupno vlaganje v novo tovarno traktorjev, katerih proizvodnja bo že stekla v te naložbe, ki bo nedvomno izredno velika pridobitev, pa so v oktobru pričeli redno obratovati v novi elektrojeklarni.

V **ELEGANTOVEM** obratu, ki so ga z velikimi napori postavili v Sentjurju pri Celju, kar je še zlasti pomembno zaradi tega, ker je to neposreden delež k prizadevanjem za hitrejši razvoj manj razvitih območij, je sicer že stekla nova proizvodnja, vendar pa zaenkrat poslujejo le še z manj kot polovičnimi zmogljivostmi. Razlog za tako stanje ni v eventualnem pomanjkanju delovne sile, temveč v tem, ker dobršen del strojne opreme še ni prispel iz uvoza. V kolektivu računajo, da bo tudi ta oprema kmalu prispela, potem pa bo proizvodnja stekla v polnem obsegu.

Zadnja leta **KORS** v Rogaški Slatini organizirano in intenzivno skrbi za delavska stanovanja. V minulih dveh letih so poskrbeli za 60 stanovanj svojim delavcem. Ker ni šlo drugače, so jim ta stanovanja omogočili s kreditom, precej delavcev pa je začelo z individualno stanovanjsko izgradnjo.

Široka akcija za delavska stanovanja v **KORS** se ni končala. V začetku prihodnjega leta bo v Ratanjski vasi pri Rogaški Slatini pod streho 26 stanovanjski blok, ki ga gradi Splošno gradbeno podjetje iz Rogaške Slatine za potrebe **KORS**. Blok bo rešil 26 najbolj kritičnih primerov.

Kot predvidevajo v **KORS**, bo stanovanjski problem njihovih delavcev rešen že v nekaj letih.

STAROMODNO — SO-DOBNO. V nedavno odprtem novem obratu lesne industrije je »BOR« Laško je prišlo do nenavadnega obrata vrednosti in ocen. Kurilnico, ki daje toploto za obrat in sušilnice lesa so načrtovali in zgradili tako, da morejo uporabljati odpadke. Namesto elektrike ali kurilnega olja zdaj v kurilnih kotlov gorijo lesni odpadki in žagovina, ki jo je v obratu, kakršen je njihov, vselej dovolj. Seveda jih bo letos nekoliko šibilo za te vrste kurjavo, ker v Rečici še nimajo zalog, drugo zimo pa bo žagovine in odpadkov dovolj. Tako bodo v tej novi tovarni vsaj na topleni, če že ob redukcijah ni luči. In tako je staromodno gorivo postalo naenkrat navdse sodobnih.

Izvozna gibanja

PROBLEMI

Zapisi smo že, ko smo analizirali gibanje v celjskem gospodarstvu, da so letošnji izvojni rezultati nadvse ugodni in lepi. Takega mnjenja smo še vedno, toda kljub lepim dosežkom kažejo podatki, da je izpolnitev celotnega planiranega izvoza za letošnje leto nemogoča. Poglejmo nekaj najzanimivejših ugotovitev.

V prvih devetih mesecih tega leta so kar štiri podjetja že izpolnila svoj celotni letni izvojni načrt, pri čemer velja nekaj nad vse izpostaviti. Pri vseh štirih delovnih organizacijah gre za bistveno večji izvojni učinek, kot so ga dosegli leto poprej. Gre torej za to, da so delovne organizacije v začetku leta močno povečale izvozne plane, pa jih kljub temu realizirale že v devetih mesecih letošnjega leta. Primer, vreden splošne pohvale in priznanja. Kolektiv **ZELEZARNE STORE** je povečal svoj izvoz v tem obdobju za 85 % nad lanskoletnimi dosežki istega obdobja in konec septembra že za 5,6 % presejel letni plan. Skupno so izvozili za več kot štiri milijone dolarjev izdelkov in se po vrednosti izvoza uvrstili na drugo mesto v celjski občini. Odlično! V primeru **Zične** gre sicer za 55 % večji izvojni učinek kot lani in za 177 % presežek letnega načrta gre po vrednosti za manjše vsote. Kljub temu je treba kolektiv v njegovih prizadevanjih pohvaliti. **AERO**, ki vsa dolga leta svojega uspešnega razvoja ni izvažal se je v letošnjem letu močno

angažiral tudi na tem področju. Za 75 % so povečali izvoz v primerjavi z lanskoletnimi dosežki in za 13 % že v septembru presegli letni plan. Po vrednosti doseženega izvoza se uvrščajo na peto mesto v občini, vse pa kaže, da bodo do konca leta še napredovali. Med tiste, ki so svoj plan že izpolnili pa sodi **ZLATARNA**, ki je že septembra presegla predvidevanja za 34 %, čeprav je njihova letošnja realizacija za 78 % višja, kot so ga uresničili lani v tem času.

Pomembne izvozne rezultate pa je dosegel kolektiv **TOPRA, LIK SAVINJA** in **EMO**. Posebno poslednja dva sodita med dva najstarejša in najmočnejša izvoznika celjske industrije, seveda če odštejemo **CINKARNO**, ki je po vrednosti realiziranega izvoza še vedno na prvem mestu, močno pa, iz razumljivih razlogov, seveda zaostaja za postavljenimi letnimi načrti.

In tako je potem ob teh lepih dosežkih mogoče, da je celoten plan v celjski občini v resni nevarnosti, da ne bo izpolnjen?

V prvih devetih mesecih so vsa podjetja izvozila skupno za nekaj manj kot 18 milijonov dolarjev svojih izdelkov, kar predstavlja 68 % celotnega letnega načrta, ki predvideva skoraj 26 milijonov dolarjev. Če bi hoteli plan normalno izpolniti, potem bi morali v tem času izvoziti za najmanj 75 % predvidenih načrtov. Izpad, ki ga pri tem beleži celjsko gospodarstvo, gre praktično izključno na račun nesreče v **Cinkarni**, za katero pa seveda kolektiv nikakor ne nosi krivde. Če bi se to ne primerilo, potem bi bilo gibanje izvoza v primerjavi s postavljenim planom seveda ugodnejše.

BERNI STRMONIK



SVEČANI PODPIS samoupravnega sporazuma v **KOVINOTEHNI**. Minuli torek so v dvorani Doma JLA v Celju predstavniki šestih temeljnih organizacij združenega dela **KOVINOTEHNE** podpisali samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo **KOVINOTEHNA**. Ob tej priliki je o dosežkih kolektiva ter nekaterih načrtih spregovoril generalni direktor **BENO KRIVEC**, v kulturnem programu pa je nastopil tudi pevski zbor kolektiva **KOVINOTEHNE**. Podpisu samoupravnega sporazuma je prisostvoval celotni kolektiv, saj so podpisovanje združili tudi s proslavo Dneva republike. Na svečan način so podelili posebna priznanja tudi 14 delavcem, ki so v podjetju že dvajset let in 32 ki so neprekinjeno zaposleni v **KOVINOTEHNI** deset let.

(Foto: Berni Strmčnik)



Kjer je bil pred letom še travnik, morda tudi njive, stoji danes tovarna, nova tovarna hala kolektiva »BOR« Laško. Odprli so jo za praznik republike, ko je bilo prvi dan zmrzlo, da je škripalo pod nogami. V snežno belino je žarel transparent, ki je pozdravljal goste in delavce za dobrodošle v novi tovarni. Na otvoritveni svečanosti so nastopili še šolarji, godba na pihal, govorila sta predsednik delavskega sveta Ivan Skorja, direktor **Jože Kopač**, njih delovno zmago pa je pozdravil predsednik občine **Rudi Grosar**. Trak vohu v novo tovarno je prerezal delavec, ki je najdlje v podjetju, obratovodja **K. Križnik**.

(Foto: J. Križnik)

Obisk v KORSU

ŠIVANKA S PRIHODNOSTJO

Konfekcijsko podjetje **KORS** v Rogaški Slatini je eno izmed podjetij, kakršnih ni veliko v šmarnski občini. Po petindvajsetih letih svojega obstoja, začetega takorekoč iz nič, lahko mirno zapiše v svojo kroniko, da so se uresničile sanje izpred let, ko so si vsi želeli, da bi dobili nove delovne prostore, boljše delovne pogoje, moderne stroje in da bi lahko več pozornosti posvetili delavcu. Če pogledamo le malo nazaj, recimo v leto 1960, lahko povemo, da takrat zares še ni bilo nič, da je bil **KORS** majhen obrat, kjer so marljivo delali in upali na boljše, s starimi stroji in z željo pač, da nekaj zaslužijo in tako pričakajo pokoj. Danes pa lahko nasprotno ugotovimo (to nam pove le pogled v obrate, na tovarno samo), da je **KORS** organizacija, ki je po vsej verjetnosti najlepše urejena v šmarnski občini.

Seveda zunanost ni vse, čeprav je precej. Kako tečejo stvari znotraj podjetja? Kako je poskrbljeno za delavca? Kaj je bilo storjenega zanj v teh prehojenih petindvajsetih letih?

Sekretar podjetja **KORS** v Rogaški Slatini, **IVAN JERNEJSEK**, meni o prehojeni poti pa tudi o sedanosti, da se več pač ni dalo narediti. »V **KORS**-u izdelujemo danes predvsem težko konfekcijo. Vse vrste hlače, moške in ženske in pa otroške komplekte za vsa obdobja starosti. Jasno je, da smo iz leta v leto izpopolnjevali našo proizvodnjo in da smo v naše delo vložili veliko truda, da smo prišli do tega, kar imamo. Pomemben je že podatek, da precej naših proizvodov izvažamo na tržišče v Nemčijo in v Švico, letos pa smo sklenili še pogodbo z Amerikanci, za katere delamo posebno vrsto smučarskih hlače. Povprečno 25 odstotkov izdelkov gre v tujino. Še vedno je težišče naše prodaje domači trg, ki se mu ne mislimo izneveriti, kot to delajo nekateri podjetja. Včasih slišimo na ta račun že kar neljube pripombe. Kar se tiče domačega trga, je proizvodnja že vnaprej prodana.«

Da so v **KORS**-u lahko dosegli takšne delovne rezultate, je bilo treba graditi in se odpovedovati marsičemu, kar so drugi imeli. Na primer — boljšemu zaslužku. Samo letos so zgradili 2500 kvadratnih metrov proizvodnih in poslovnih prostorov. Gradnjo je delno kreditirala (z 8 milijoni) Ljubljanska banka, kolektiv sam pa je investiral v izboljšanje svojih obratov, to je za gradbo in opremo, 6,6 milijonov in 11 milijonov za obratna sredstva. Poleg tega so uredili še 7000 kvadratnih metrov okolja, kar 5000 kvadratnih metrov pa asfaltirali in zgradili še športno igrišče. Tako je **KORS** edina delovna organizacija v šmarnski občini, ki ima svoje lastno športno igrišče.

»Najvažnejše je za nami,« meni Ivan Jernejšek. »Trenutno se nameravamo orientirati predvsem v modernizacijo proizvodnje, ker se širiti ne moremo več. Če sedaj usposabljamo kadre, ki bodo pri novem, boljšem postopku,



Marija Lovrenčak

njujno potrebni. Prva faza pridobivanja kadrov je priučevanje, druga pa usposabljanje mladih moči na srednji konfekcijski šoli v Zagrebu, kjer je že sedaj nekaj naših študentov. Predvidevamo, da bomo v nekaj letih kadrovsko vprašanje docela uredili.«

Urejšajo pa se tudi stvari znotraj kolektiva. Delavska kontrola dela zadovoljivo, čeprav je šele v uvajanju. V podjetju so pravkar končali analizo, ki je pokazala, da temeljnih organizacij ni mogoče realizirati. Hkrati je v pripravi tudi novi statut podjetja, kjer je poudarek predvsem na neposrednem odločanju v delovnih skupnostih. V **KORS**-u pravijo, da bodo skušali čimbolj uveljaviti vlogo delavca, vsakega posameznika.

Osebnih dohodkov v **KORS**-u raste in upajo, da bo že letos dosegel nivo 1850 dinarjev ali



Vili Kovačič

celo nekaj več. Sedanje povprečje osebnih dohodkov v **KORS**-u je okoli 1800 dinarjev, k temu pa lahko pristejemo še presežke in podobno. Slika nekega delovnega kolektiva in njegovega ustvarjanja ni nikoli popolna, če ne spregovore tudi neposredni proizvajalci. O življenju v **KORS**-u smo se pogovarjali z ljudmi, ki imajo v tovarni že domovinsko pravico, le Vili Kovačič je še sveža.

Marija Lovrenčak je v podjetju 8 let. Ko je začela delati, pravi, jih je bilo 60, danes pa jih je okoli 400. Veliko ji pomeni modernizacija podjetja, razširitev, tudi za izvoz meni, da ni kar tako. S plačo je zadovoljna in pravi, da ne more kritizirati. Tudi z družbeno prehrano je zadovoljna prav tako pa z odnosi v podjetju.

Vili Kovačič je v **KORS**-u likar. Meni, da je včasih sicer



Milanka Živković

treba malo »nategniti«, da pa dela z veseljem, ker da dela zase in za celotni kolektiv in da je to družbeno koristno. Kot Marija tudi on, da je plača v redu in tudi odnosi v podjetju, najbolj pa je zadovoljen nad novim športnim igriščem. Ze to je veliko vi z veseljem.

Milanka Živković je v podjetju 29 let. Njen pomeni največ, drugače pa v podjetju, kjer je že od začetka zadovoljna. Tudi njeni pomenijo novi stroji, tehnologija in seveda plača.

Če menijo tako kot Marija in Milanka, ki se iz podstrešne sobice, kjer vi s sinkom, preselila v blok, vsi v **KORS**-u, potem petindvajset let podjetja res lep jubilej.

Milenko Št.

LOV NA DIVJE PRAŠIČE



Štirje srečni lovci ob svojem plenu od leve Karel Karel, Filip Završnik, Alfred Mavčher in Jože Vodišek.

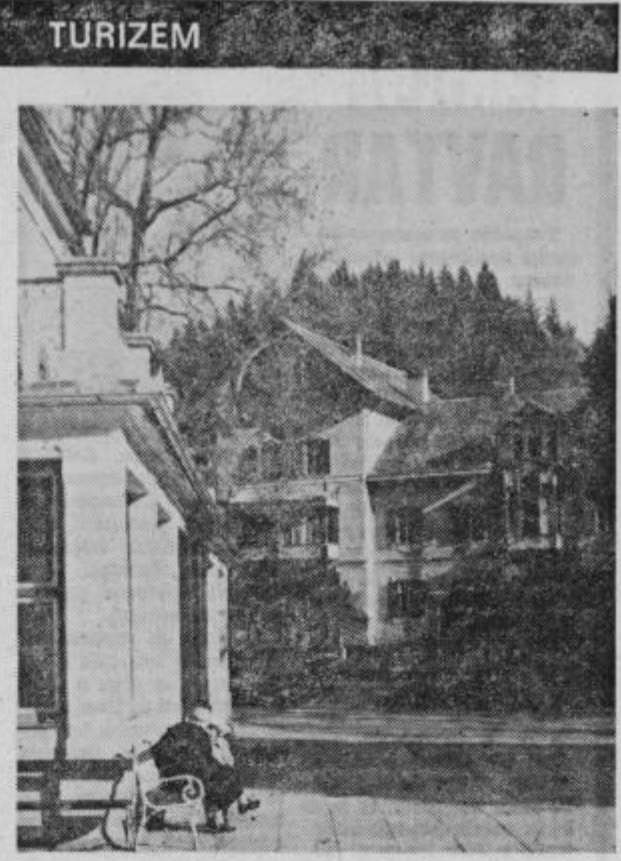
Minulo nedeljo so lovske družine Polzela, Zalec in Velenje priredili doslej največji lov na divje prašiče.

Nedeljsko jutro je bilo lepo, toda mrzlo, da je grizlo v kolena in obraz. Lovce, ki jih je bilo okrog osemdeset, pa je kmalu ogrela lovska strast, hitra hoja in prav gotovo tudi silice, kot pravijo stokratkega. Podali so se s svojimi psi, pravilno razporejeni, po ozkih stezah, po grapah in kotanjah ter grmovju lovskih predelov, ki se imenujejo Trnava, Sevnik in Brezova. Vedeli so namreč, da se tu nahaja kakih 30 divjih svinj in vsaj nekaj so jih želeli upleniti.

Štirje izmed njih so imeli to srečo, da so živalim zadali smrtni strel. To so bili Karel Koren, Filip Završnik, Alfred Mavčher in Jože Vodišek. Skupaj s svojimi tovariši so potem štiri divje svinje, ki so bile velike, navzeli na kole ter jih po snegu vlekli na zbirno mesto v Sentilju. Poleg svinj so ustrelili tudi štiri lisice. Ko so se vsi zbrali na zbirnem mestu v Sentilju, so drug drugemu hiteli pripovedovati, kako so lovili, kako so streljali, zakaj niso zadeli. Tako je Filip Završnik povedal: »V grapi pod sabo sem zagledal šest svinj. In seveda tudi streljal nanje. Enega sem zadel, ostali pa so mi ušli, ker je bilo zaradi goščavja zelo težko streljati.«

Kot nam je povedal pobudnik lova Ivan Roje iz Zalca je lov potekel po predvidevanjih. Tudi s plenom so povsem zadovoljni, čeprav bi lahko bil tudi večji. Sicer pa je važno, da niso ostali »pacariji«, kot pravijo lovce, ki ostanejo brez plena. Se posebno razveseljivo je, da nismo imeli nobene nezgode.

Tekst in foto: TONE TAVČAR



Prostor na soncu. Dobrna. Zadnji topli sončni dan pred zgodnjo zimo. Sicer pa je zdravilišče letos doživelo pravičati preporod. Obiskovalcev veliko skozi vse leto. Doslej še nikoli tako. In tudi trenutna zasedenost je takšna, da vliva najboljše upe za prihodnost. Zasedenost Dobrne je tudi v tem času popolna. Številke še povedo, da je letos za okoli 20% več nočitev kot lani oziroma: do konca oktobra so imeli vsega skupaj 93.039 nočitev, od tega 81.732 domačih gostov.

SMARJE O IZVORIH PREMOŽENJA

Komisija za ugotavljanje izvora premoženja pri Skupščini občine Smarje pri Jelšah se je po ustanovitvi nekajkrat sestala. Takrat so obravnavali dva primera nezakonite pridobitve premoženja in oba primera predali v sodni postopek. Primera je predlog davčne uprave. Ostale prijave bo komisija obravnavala v kratkem.

Zaradi kadrovske težave nastaja problem operativne zmoglosti komisije. Z izjemo enega namestnika, ki je upokojenec, so vsi člani komisije oziroma namestniki vključno s tajnikom komisije redno zaposleni drugje. Tako je komisija vezana izključno na delo v popoldanskem času. Zaradi tega, menijo v šmarski občini, bi nujno morali rešiti problem profesionalizacije tajnika, ki bi opravljal vse strokovne posle hkrati z vodenjem postopkov za ugotavljanje izvora premoženja. Izkusnje tistih, ki so to naredili, kažejo namreč, da je njihovo delo uspešnejše. Vse administrativno delo opravlja komisiji davčna uprava, kljub temu, da je komisija samostojen organ.

To so vsekakor dejstva, o katerih bodo v Smarju pri Jelšah morali še razmisliti.

KONJICE ORGANIZIRANOST SINDIKATOV

V soboto, 8. decembra dopoldan bo v Slovenskih Konjicah skupni posvet predstavnikov osnovnih sindikalnih organizacij in mladinskih aktivov. Obravnavali bodo predlog nove organiziranosti sindikatov v konjiški komunini in naloge pri ustanavljanju aktivov mladih delavcev v okviru osnovnih organizacij sindikata. Po izdelanem predlogu bo v občini Slovenske Konjice pet ali šest občinskih konferenc posameznih sindikatov, osnovne organizacije delavcev v nekaterih dejavnostih pa se bodo verjetno povezovale tudi v medobčinskih odborih sindikata. V večini osnovnih organizacij sindikata je dokaj veliko število mladih delavcev, ki bodo v naslednjih tednih ustanavljali svoje aktivne kot novo obliko organiziranosti in delovanja.

REKLI SO



ELICA RUPREH

Doma je z Vinske gore in živi na kmetiji. Čeprav je še mlada, jo lahko že pršte vamo med stare krvodajalce. In kaj misli o krvodajalstvu? »Med krvodajalce sem stopila s svojimi 18. leti, torej takoj, ko je bilo to možno. Od takrat dalje sem dala kri dvakrat letno, doslej pa 33-krat. Mislim, da bi tako morali delati vsi mladi in zdravi občani. Če izstajajo pri takih akcijah starejši, imajo zagotovo več vzrokov. Tako menim o tem jaz, zato tudi sodelujem in vem, da je to moja dolžnost in pravica.«

Ko bi tako mislili vsi mlajši, ki se danes kar preradi izogiba tej človekoljubni gesti, potem ne bi bilo treba po naših družbenih običjih oglašati: »Slovenija potrebuje vsak dan...«

T. Tavčar

V vsak dom
NOVI
TEDNIK

**PRAVOČASNO
NAROČITE
NOVI TEDNIK
— V ENI
PRIHODNIH
ŠTEVIK BOMO
PODARILI
VSEM ZVESTIM
NT IN RC
PRIJATELJEM
BARVNI
NOVOLETNI
KOLENDAR!**

OBNOVLJENA „EVROPA“

Ob prazničnem razpoloženju konec novembra se delovna zmagala. Kolektiv hotela Evropa v Celju je slavil. In to zaslužen. V dobrih treh mesecih, kar je prav tako izreden dosežek za naše razmere, so povsem spremenili videz bivšega bičaja in restavracijskega prostora. Dobili so dva obnovljena prostora za sprejem gostov. Prvi lahko sprejme do štirideset gostov, drugi, restavracijski pa šestdeset.

Za vsa dela so odšteli okoli 55 milijonov lastnih sredstev! Načrte za to spremembo je napravil inž. arh. Ivo Lah oziroma projektivni biro domačega Ingradra. Pri preureditvi in opremljanju je sodeloval tudi celjski pokrajinski muzej, ki je dal na razpolago nekaj grafik, ki jih je fotografski mojster Viktor Berk uspešno preslikal in povečal.

Zadnja obnovitvena dela v celjski Evropi pa so le napoved novih posegov, ki obetajo dati starodavnemu objektu novo podobo in ga uvrstiti vsaj z delom v hotel visoke B-kategorije. V pripravi in pred sprejemom je namreč program nadaljnjega razvoja Evrope, ki vsa dela uvršča v štiri etape:

Prva naj bi obsegala zgraditev prepotrebni sanitarij za potrebe restavracijskih gostov pod obstoječim hotelskim vrhom. V drugi naj bi zgradili novi del hotela s 84 posteljami in 24 pomožnimi ležišči in seveda s potrebnimi restavracijskimi in kuhinjskimi kapacitetami, z novim vrhom, skupno recepcijo pa tudi z vertikalno komunikacijo za nov in obstoječi objekt. V tem primeru bodo tudi nekaj porušili, da bodo dobili novo.

Tretja faza zajema ureditev tako imenovane narodne restavracije v stolpu starega mestnega obzidja. Gre za stolp v Kocenovi ulici, ki je že 'dolgo časa na piki temu kolektivu. Četrta faza del bi obsegala adaptacijo nastanitvenih zmogljivosti v obstoječem objektu in pridobitev novih kapacitet v mansardnem delu.



Tako naj bi Evropa povsem spremenila lice, imela naj bi 150 stalnih in 36 dodatnih ležišč, si vsaj v delu celotnega hotela pridobila višjo kategorijo in se tako še bolj približala svojim gostom.

»Tak je okvirni program, ki pa mora biti do konca meseca že sprejet in izdelan. V okviru podjetja Emona. Vse kaže, da je Evropa v skupnem programu podjetja na prvem mestu. Zato načrt o nadaljnjih preureditvenih delih ni časovno odmaknjen,« je povedal direktor Evrope Miloš Planinšek.

»In še nekaj. To pa ni konec. V razpravi je tudi pobuda, da naj bi naše podjetje, se pravi Emona, zgradilo ob bodoči hitri cesti motel, ki bi ga dobil v upravljanje naš kolektiv. Torej še eno priznanje za naše delo. Gre za motel pri Celju.«

S preurejenimi restavracijskimi prostori je Evropa dobila tudi več možnosti za zadovoljitev gostov. Predvsem bodo predlagali več družinskih srečanj (može, torej na plan!) slavnostnih obredov ali večerij ob pomembnih družinskih dogodkih kot so tudi poroke in podobno. Ali bo torej Evropa pobudnik večje družinske družabnosti, manjše zaprtosti? Če li bo uspelo — čestitka vnaprej!

V Evropi pa se pripravljajo še na silvestrovanje. Srečje! bodo okoli 250 gostov. Gneče ne bo. Prostor za ples bo dovolj. Igrali bodo trije ansambli.

M. BOZIC

Mile Savić



Imeli smo ga na spisku za čisto drugačno priložnost. Odkar smo začeli

pisati o ljudeh iz bratskih republik, ki živijo med nami, smo čakali na priložnost za njegovo izpoved o sebi in o nas.

Obrnilo se je. Kruto in zalostno obrnilo. Grozljivo je pretekli čas, če je treba govoriti o človeku, ki je bil.

Mile Savić je več kot stanovski kolega. Bil nam je vsem prijatelj, drug, kot je to besedo mogoče razumeti le on. Bil pa je tudi primer vstrajnosti, volje, iskrive inteligence, ostre presoje, premissljenosti.

Rojen pred 35 leti v srcu Srbije je Mile Savić spoznal Slovenijo kot vojaka, kot aktiven podčastnik. To, da je med vojaki uporabljal materinsščino, ga ni oviralo, da se ne bi naučil slovenščine tako dobro, da je govoril naš jezik bolje kot marsikdo,

ki mu je slovenska mati prepevala uspavanke. Njegova zadnja pot je bila več kot zgovorno pričevanje, koliko prijatelj je imel, kajti za človeka, kot je bil Mile, ni bilo težko sklepati topla, trajna prijateljstva.

Po demobilizaciji se je zaposlil v občinski upravi v Sentjurju, kjer se je začelo njegovo časnikarsko delo. Sprva je dopisoval o dogodkih, pozneje vse bolj odločno in pogumno posegal v probleme. Bil je eden tistih, ki je razkrival zaveso slovenske samovšečnosti s kozjanske revščine. Pisal je o svojih Kozjanih v našem časniku in tudi v drugih. Mile je postal znano ime iz časniških stolpcev, ko še ni bil poklicni časnikar. In tudi to je postal. Najprej v dopisništvu Ljubljanskega dnev-

nika v Celju, zadnja leta kot član osrednje redakcije v Ljubljani.

Kdo ve, kaj bi odgovoril, če bi ga vprašal po domovini. Zelo rad je moral imeti Slovenijo. Nanjo ga je navezovala hčerka, nanjo bi se bil še bolj privezal s poroko čez kratek čas.

Poslovili smo se od njega. Vrnil se je materi, ki ga je oboževala in zaradi njega sama vzljubila Slovenijo. Le-ta ji ga je zdaj vrnila, zdrobljenega na zasnježeni cesti. Če je to sploh tolažba, potem naj bo zagotovilo, da je njegova prerana smrt prizadela mnogo src, da bo ostal zapisan v našem spominu kot pošten, odličen časnikar, kot dober tovariš in pristrčen prijatelj, po njegovem dober drug.

J. KRAŠOVEC

EMICA RAVTAR

Tragično je ugasnulo življenje upokojene učiteljice Emice Ravtar. Šele dobri dve leti je uživala zasluženi pokoj, ko se ji je nenadoma, nepričakovano pretrgala nit življenja.

Rodila se je na Kozjanskem, v Jurkloštru. Po teško prehojeni poti do svojega kruha je pred vojno uspešno končala državno učiteljsko v Mariboru. Svoje poklicno delo je začela v razburkanih predvojnih letih pred II. svetovno vojno. Prvo službeno mesto je dobila leta 1939 na takratni dvorazredni ljudski šoli v Henini pri Jurkloštru. Kakor mnogim drugim tudi Emici vojna ni prizanesla. Čeprav po naravi, skromna in tiha, se je kmalu odzvala klicu osvobodilne fronte in začela aktivno sodelovati z NOV. To je ni stalo malo truda in naporov, vendar je bila nacionalno zavedna, prepričana v pravico boja. Sama ni nikoli podcenjevala svojih sil, vedela se je svojih nalog in dolžnosti, ki jih je kot slovenska napredna učiteljica razdajala v korist predka ter lepšega življenja. Bila je partizanska učiteljica. Vodila je partizansko šolo v Jurkloštru. Ker pa vemo, kakšni so bili takrat časi, delovni pogoji in okoliščine, v katerih je delovala, je vsaka utemeljitev o njenem prispevku v revoluciji odveč. Doprinesek ga je zagotovo in prostovoljno. Po osvoboditvi je učiteljvala v Loki pri Zidanem mostu. Teška medvojna leta so iz Emice ustvarila izredno delovno učiteljico in aktivistko v letih obnove naše domovine. Njeno naslednje službeno mesto je bilo v dvorazredni šoli v Jaginjeni. Kjer se je borila z izredno težkimi delovnimi in materialnimi pogo-



ji. Nato zopet kače pri Zidanem mostu. Celih 6 let je marljivo delovala v tem kraju. Ustanovila je mladinsko gledališče, bila je tajnik KUD, občinska odbornica, delovala je v mnogih družbeno političnih organizacijah.

Pri dolgi in naporni poti je prišla leta 1954 v Celje. Zelela je priti v večji kulturni center. Uveljavljala se je predvsem kot pedagoška delavka. Delovala je tudi v stanovskih organizacijah, sindikatu, v množičnih organizacijah in povsod tam, kjer je čutila uspeh svojega dela. V pouk je vnašala nove učne oblike, imela je eksperimentalni razred za skupinski pouk, bila je nekaj let učiteljica v vadniškem razredu in več let vodja aktivna 2. razreda za občino Celje. Učenci in starši so jo imeli radi, v kolektivu je ustvarjala tovariške odnose in bila priljubljena. Njeno pedagoško delo je vseskozi preveval duh patriotizma, za svoje uspehe pa je dobila javno priznanje in nagrado Temeljne izobraževalne skupnosti Celje. Tudi za družbeno politično delo je bila večkrat javno pohvaljena.

Danes je ni več med nami. Prenehalo je biti njeno zavedno, domovinsko zvesto srce, ki se je razdajalo za resnični socialistični humanizem, v katerem naj bi živel med vojna in povojna mlada generacija. Ves njen trud in delo ne bosta nikoli pozabljena!

Namesto odgovora

ODBOR ZA CESTO

Predsednik krajevne skupnosti Laško je na najbolj originalen način odgovoril na vprašanje, ki smo mu ga pred tedni kot javnemu delavcu zastavili o tem, kako daleč in kaj je sploh urejena okolica ceste v Dobrem pri Laškem.

Predsednik Jože Kreže je odgovoril tako da je sklical sestanek o tem vprašanju, nanj pa povabil zainteresirane občane, predstavnike delovnih organizacij, občine in tudi mene, ki sem mu v Novem tedniku vprašanje postavil.

S poročilom o poteku in sklepih sestanka je dan odgovor na javno vprašanje.

Neposredno prizadetih je zaradi preusmeritve prometa skozi Debro 14 hiš. Prizadeti občani so na sestanku sicer izjavili, da so pripravljeni prispevati svoj delež za ureditev in asfaltiranje ceste skzi njihovo naselje, vendar ne v enaki meri, kot so to storili občani v Lahornem, v Kidričevi ulici itd. Zakaj ne? Zato, ker bi bili s stanjem ceste, kakršna je bila pred preusmeritvijo prometa, čisto zadovoljni.

Prizadeti občani niso mogli biti zadovoljni z odzivnostjo delovnih kolektivov, ki so bili vabljeni na ta sestanek. Razen predstavnika Zdravilišča ni bilo nikogar, po cesti skozi Debro pa so zvozili večinoma vse za izgradnjo dveh tovarn. TIM in BOR, tu skozi vozi GG les, rudnik premog in pesek, MERX oskrbuje trgovine, skratka veliko uporabnikov.

Na sestanku so ustanovili rezijski odbor, ki bo moral potrkati na vrata prej naštetih in še drugih podjetij

in ki bo poskušal zbrati čim več prispevkov občanov samih.

Na sestanku so hkrati opozorili, da ureditev ceste skozi spodnji del Debrega ni rešitev, da bo zadeva primerno rešena šele takrat, ko bo zgrajena prečna cesta v podaljšku že asfaltiranega cestišča proti rudniški vili. Prav zaradi tega so ga sestanku občani podpirali predlog, naj bi cesto skozi naselje uredili v širini treh in pol metrov, in sicer zato, da bo izgradnja glavne ceste v Rečiško dolino še vedno aktualna.

J. Krašovec

CELJE

STANOVANJSKA SKUPNOST

Te dni je celjska občina dobila še eno samoupravno interesno skupnost — stanovanjsko. Enotnost na področju stanovanjskega gospodarstva je tako zajamčena. Saj bo nova skupnost povezovala vse službe, ki zadevajo graditev stanovanj.

Za predsednika skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti so izvolili Ervina Belaka iz EMO, za podpredsenika Toma Petroviča z občinskega sodišča, za predsednika izvršilnega odbora inž. Pavla Kumra iz Gozdnega gospodarstva ter za podpredsednika inž. Ireno Kač iz Etole.

Na ustanovnem zboru so se sklenili, da bo osnutek statuta stanovanjske skupnosti v javni razpravi do sredine januarja prihodnjega leta.

Kmetova beseda

PREDANOST ZEMLJI

Oklč je vasica, kakršnih je na Kozjanskem mnogo: raztresena in razmetana, prava podoba opuščenege kmečkega kozolca, ki mu je veter razmetal slamnato streho. Ljudje v takšnih vasicah si morajo pomagati, en sam ne pomeni nič. Vodovod ne more zgraditi en sam kmet, trije ga lahko Cesta? Tudi s cesto je tako. Hudo je tam. Tudi zaradi tega, ker ni ljudi. Mladi odhajajo. Še kar naprej odhajajo. Tudi Turnškova sinova in hčerka. Ostal je sam z ženo. Osemindemdesetletni gospodar kmetije, velike okoli 10 hektarov.

»Znani ste kot precej napreden kmet?»

»Kakor se vzame. Če človek sledi napredku, če uveljavlja na svojem posestvu pridobitve kmetijske znanosti, potem to drži. No, jaz sem sicer res šel iz starih okvirov pridelovanja, se iztrgal iz mišljenja, da naj to, kar je bilo na posestvu, tudi ostane. Ze zelo zgodaj sem sadil ribez, zdaj sem začel z jagodami kot drugi kmetje na Kozjanskem. S tem seveda ni rečeno, da sem tudi edini, ki tako dela. Takšnih, kot sem jaz, je na Kozjanskem še veliko, a kaj, ko nas pesti vse drugo, kot to.»

»V čem je torej problem?»

»Ne pove že dovolj podatke, da sva z ženo in možakarjem, ki je že dolga leta pri nas, sama na kmetiji, da so otroci odšli, da ni dovolj delovne sile, da ne vemo, kaj bi



in kako bo? Kdaj bomo že končno spoznali, da kmetijstvo ni samo modernizacija, traktor in kar je še podobnega, da ni samo zemlja, da je tudi zavest, ki ti jo morajo že zelo zgodaj vliti v razum. Kmetovanje je tudi ljubezen, je predanost in volja biti kmet. Tega pa naš mladi človek ne dobi nikjer, še več: to mu skoraj izbijajo iz glave. Zakaj pozabljamo na to zavest že pri majhnem otroku in pozneje v naših šolah? Osnovnošolski sistem bi moral imeti posluh tudi za takšne reči. Vsaj dve uri na teden bi lahko posvetili kmetijstvu. Saj ne rečem, da bi to moralo biti povsod, toda v pokrajinah, kot je naša, ki je izrazito kmetijska, bi tako moralo biti. Drugače ne bomo prišli nikamor.»

Resnica Turnškovega Andreja, kmeta osemindemdesetih let ni le njegova resnica, o njej bi se moral zamisliti še kdo drug.

NAŠI ZNANCI

Piše: TONE VRABL

ANTON JAZBINŠEK

Ime ni neznano. To je mož, ki ga vsak dan vidavamo na celjski tržnici. Torej vidavamo tisti, ki dez tržnico hodimo ali kaj tam kupujemo. Vedno me je presenetilo to, da Anton Jazbinšek, tržni nadzornik pravašev celjske tržnice, vedno najde dve minuti časa, da se pogovori. Toplo pogovori. Svetuje, priporoča, se pozanima za vreme, pove, kam bo šel v nedeljo, (na lov ali ribolov ali na svojo vikendico, ki pa ni ničesar drugega kot dan napolnjen z delom!) ali natrosi nekaj številk o cenah na tržnici (pravi, da v Mariboru in Ljubljani v teh dneh ni nič ceneje!) in potem še povpraša, kako se počutimo. Ali se počutimo dobro? On se namreč danes do-

bro počuti, v mladosti se pa ni. Da v mladosti. In ker v našem prispevku »Naši znanci« predstavljamo ljudi, ki naj bi govorili o svojem bogatem življenju, smo tokrat izbrali njega. Torej, v naslednjih sestavkih berite vse o revnem, vendar tako bogatem in lepem življenju Antona Jazbinškega.

Njegova zgodba (življenjska) je trpka, kot je bilo trpko tisto jabolko, ki ga je z ledenimi rokami izkopal izpod snega. Vse zato, da bi nekaj pojedel, kajti doma ni bilo nič, oztroma je bilo malo. Anton Jazbinšek, danes možakar v polno ustvarjalnih moških letih, je bil rojen v Dobju pri Planini. Doma je bilo deset članov družine. Sest otrok, oče in mama ter stara mati in ata Tista pokrajina je lepa, vendar tako težka. Koliko človeških usod je rodila in skovala v klene ljudi. Vedno bolj, ko sem se pogovarjal z Antonom Jazbinškom, človekom, ki je bil več pri tujcih kot hlapec kot doma, vse bolj sem prihajal do spoznanja, da pomanjkanje, in če hočete, tudi stradanje v mladosti naredi človeka skromnega, navajenega vsega — tudi hudega. Vendar nikoli ni bilo ničesar tako hudo, kot je bilo Jazbinškovo življenje in življenje mnogih njemu podobnih.



»Ko sem bil star dve leti, se je vsa družina preselila v Srbijo. Šli smo dobesedno s trebuhom za kruhom. Oče je delal v Vrtnju v rudniku, da si izboljšamo življenje. Nikoli nismo hoteli biti bogati, samo kos kruha smo

hotel, želeli imeti. Saj je res, da smo doma imeli nekaj zemlje, vendar to je bilo za tako številno družino premalo.»

Potem je prišlo do tragedije, ki je vse življenje spremljala Jazbinškove. »Očetovi starši so umrli

in oče se je želel z vsemi nami vrniti. Šli pa smo sami z mamo, kajti oče se je hotel še zadnji dan posloviti od prijateljev rudarjev. In zadnji delovni dan ga je zasulo. Tudi njegov sin oztroma moj brat je delal v istem rudniku, vendar v separaciji. K njemu je prišel delovodja Štokan, češ, nekoga je v jami zasulo, pojdi z nosili po njega in ga reši. Brat Adolf je šel in videl, da je šel po očeta, ki je kasneje v bolnišnici za poškodbami umrl. Bil je njegov zadnji šilt. Spominim se — po povratku iz Srbije sem bil pri teti —, da me je teta poklicala, ravno takrat, ko sem iskal jabolka izpod snega in rekla »Tonček, hitro pridi, ata so umrli.«

Pravzaprav, kako je kruto življenje! Delaš, da bi nekaj malega imel, potem pa te zadene nesreča. Ni navsezadnje toliko huda nesreča za tistega, ki umre, huja je za ostale, še posebej, če ostanejo mladi, otroci, sami, na krpi zemlje, kjer so roke use in narava. Ta je pa čudna in muhasta. Včasih prijetna, včasih ne. In v Jazbinškovem primeru ni bila.

»Trije bratje so ostali v Srbiji, trije smo z materjo odšli v Slovenijo. Oče je tudi ostal v Srbiji. Torej: šli smo delat, služiti. Jaz k teti v Sentjur, kjer se je kot vajenka učila

tudi sestra, najmlajši brat pa je bil pri teti v Dobju. Bil sem pri raznih kmetih kot hlapec. Delal sem od rojevajočega do umirajočega dne. Nepretrgoma. Kje je bil takrat kruh?»

Ne bi bil rad sentimentalen, samo verjamem, da so bili hudi časi in to Anton Jazbinšek tudi priznava in ne pozabi povedati, da je danes lepše, da je danes zelo lepo, odlično. Danes je kruh!

»Služil sem, delal, garal. V šolo sem zamujal ali sploh nisem šel, ker me gospodar ni pustil. Molzel sem, hranil živino, oral, pobiral sadje, gnojil. Vse sem delal. Jedel pa korenje in zelje. Ja, prav ste razumeli, korenje in zelje. Samo to je bil že praznik. Povem vam, da so bili najbolj srečni tisti dnevi, ko so pri gospodarju kuhali za prašiče in sem dobesedno ukradel iz lonca toplo. S tistim sem bežal na kozolec, peklo me je v roko, želodec pa je čakal. Pa so me videli in našeska-li... Kradel sem, jaz sem si pa tako želel nekaj toplega. Veste, razlika je bila brskati jabolka izpod snega, da so ti prsti pordečili, drugo pa je bilo nekaj toplega, pa čeprav se je kuhalo za svinje. Da, tako je bilo pri nas.»

(Nadaljevanje prihodnjic)

Marjan Dolinar

Razpon med življenjem in smrtjo nam v celoti ne dode...

Cepprav Te nikoli več ne videli na odskih de...



vskega izročila o neizmeri perij človeštva v lepše živ...

Tvoj Teiresias v Sofokleem »Kralju Ojdiplu potr...

DRAGO MEDVED

Podelitev Badjurovih nagrad

Nagrada „Cvetju“

Včeraj zvečer so v celjski kinodvorani Union podelili letošnje Badjurove nagrade. Zaradi predčasnega zaključka redakcije danes objavljamo le krajšo informacijo o tem pomembnem kulturnem dogodku.

Organizatorji podelitve letošnjih Badjurovih nagrad, ki so jih podelili prvič, so bili celjsko Kinopodjetje, redakcija Novega tednika in Radia Celje, društvo slovenskih filmskih delavcev in Kulturna skupnost iz Celja.

Literatura in slovenski film. Podelitev Badjurovih nagrad je povezana s Tednom domačega filma. V programu je bilo več najnovejših del jugoslovanske filmske proizvodnje.

Kulturna akcija

Neznaten premik

Govoriti o kulturni akciji zdaj, ko se bližamo koncu leta, je nekako logično, saj potekajo prve zasnovne že iz letošnjega meseca marca. Cepprav se v gradivu, ki ga je poslala celjska Kulturna skupnost 16. aprila vsem kulturnim ustanovam in družbenopolitičnim organizacijam omenja njena osnovna naloga pri programu izvajanja kulturne akcije, je vse do danes ostala vse preveč osamljena.

misel in namen: približati kulturo delovnim ljudem v najširšem smislu. Popraviti zamujeno v dolgih letih kulturnega prizadevanja mimo širšega občinstva, ne dovoljevati zapiranja v ozke kroge »kulturnikova in producenta kulturo za določen krog ljudi.

prišlo, v nekaterih delovnih organizacijah pa so že imenovali kulturne animatorje: Ingrad, Lisk Savinja, Aurea, Okrožno in Občinsko sodišče, Zavod za napredek gospodarstva, Elegant, Dom Dušana Pinžarja, VVZ Zarja, Uprava javne varnosti Celje, Etol, Nedvomno čaka kulturne animatorje težko delo, četudi bodo nekatere zgolj v vlogi informatorjev.

Republiška dramska revija

Oživeli odri

Prihodnje leto bo Celje gostitelj republiškega srečanja amaterskih dramskih skupin, ki je bilo doslej vsako leto v drugem kraju Slovenije. Predvidoma bo v Celju nastopilo šest najboljših amaterskih gledaliških skupin, kar predstavlja nedvomno tudi za celjsko gledališko amatersko kulturo priznanje za njeno dosedanje delo.

amaterske kulture poleg pevске in likovne v zadnjem času dosegla največji porast svoje dejavnosti. Oživeli so odri v celjski okolici, oblikujejo se nove dramske skupine. Ze obstoječa amaterska gledališča kot »Železara Celje-Store in Trnoveljska Zarja pa nadalje krepita svoje vrste z mladimi igralskimi talenti.

leto občinska dramska revija, Republiško srečanje v Celju je prav gotovo tudi priznanje Vojničanom, saj so znani kot izredno gledališko občinstvo.

D. MEDVED

Slovenskega ljudskega gledališča Celje

razpisuje prosto mesto VODJE službe za stik s publiko in propagando

POGOJI: visoka ali višja izobrazba petletna praksa na podobnem delovnem mestu v kulturnih ustanovah.

Ok prijave petnajst dni po objavi. Nastavitev s 1. jan. 1974.

Ob Kajuhovi obletnici

V velenjski občini se že pripravljajo na 30. letnico smrti partizanskega pesnika in domačina Karla Destovnika — Kajuha. Kljub temu, da imajo v Soštanju osnovno šolo imenovano po Kajuhu in v njej urejeno Kajuhovo spominsko sobo ter vsako leto ob obletnici priredijo več kulturnih in spominskih prireditev, želijo ob 30. letnici smrti, ki bo 22. februarja prihodnje leto, pripraviti še kaj več.

OBNAVLJANJE TREH GRADOV

Turistično društvo Velenje že več let opozarja na nujnost obnove šaleškega gradu. Zdaj so sestavili iniciativni odbor, ki ga vodi Gustav Verdel, naloga odbora pa je, da zagotovi sredstva in izpelje akcijo obnove šaleškega gradu.

primerno za prijetne sprehode tako Velenjčanov kot tudi tistih, ki samo pridejo za kratek čas v Velenje na izlet.

PRVI SIMFONIČNI KONCERT

Prihodnji teden bo v Narodnem domu že tretji letošnji abonmajske koncert Celjski koncertni poslovavnici pri Kulturni skupnosti je tokrat uspelo povabiti simfonični orkester RTV Ljubljana. ki mu dirigira Samo Hubad.

Zakaj tako?

Obisk „Antigone“

Pred dnevi je v Sentjurju gostovalo Slovensko ljudsko gledališče iz Celja. Uprizorili so Antigono — delo znanega grškega dramatika Sofokleja.

da pred tako malo obiskovalci. Zelo pogosto namreč slišimo pritožbe, da v Sentjurju ni nikoli nobene prireditve, ki bi bila polna, če bi bila poleg igralcev tudi kakšna popevkarska zvezda.

LENKA VRABČIČ

da nam odgovori elektro Krško, zakaj smo tako zapostavljeni, zakaj ne bi, ko že enkrat pride elektrika, pogledal celo linijo in da bi posekali drevesa, ki sicer padejo na žico. To se pač dogaja na Kozjanskem. A so se tudi naši ljudje borili za svobodo in boljšo bodočnost, da bi bili sedaj vsi enaki pri elektriki, če že drugače ne. Saj je tudi pri nas dobil vsak partizan kruha. Nobeden mu ni odgovoril — počakaj, čez par dni ga boš dobil, tako kot mi čakamo zdaj na luč. Če je pa le treba priti davek rubit, pa nisimo zadnji. Ko bi še takrat veter popihal, da bi se položnice odneslo!

Končam s to slabo pisavo, ker sveča pač slabo gori, zato je tudi pisava okorna in upam, da bodo to prebrali kozjanski elektrikaarji in nas razumeli, kako se čutimo prizadete, kadar smo brez luči.

Zvesti bralci NT — Zegar-Hrušovje

NE VEM TOČNO

Prvič sem čitala vaš list prejšnji mesec pri kolegici. Zato vam sporočam, da mi je zelo všeč. Od zdaj ga bom redno kupovala. Čitam namreč že dolgo časa Nedeljskega. Saj za nas upokojenec je v veliko razvedrilo dober časopis. Ne razumem pa natančno nagradne igre. Ali moram vsak teden poslati štiri kupone, ali zbrati od vsakega tedna enega. Rada bi igrala za veliko nagrado in male nagrade. Za karkoli bi mi bila sre-

ča naklonjena, bi bila hvaležna. Pri Podravki nimam sreče.

Krajnčeva iz Petrovč
 Odgovor: Ne mi zameriti. Pozno ste prišli na vrsto, pa mislim, da že veste, kako je z igro. V vsakem kolu pošljete en kupon ali več za katerokoli nagrado. Če želite barvni televizor, pa zberite komplet štirih kuponov in ga pošljite, ko bomo to zahtevali s posebno objavo.

ZAKAJ SE JEZIJO

Ko v našem časopisu takole prebiram pisma bralcev, si mislim, zakaj se jaz ne bi kdaj kaj napisala. Povabljen sem bila med sourednike, pa se žal nobenega sestanka nisem mogla udeležiti, čeprav bi se rada. Novi tednik mi je zelo všeč. Zelo rada prebiram razne reportaže. V zadnjem tedniku mi je bila posebno všeč Bernijeva akcija Sendvič, prosim. Sicer pa od prve do zadnje strani preberem vse. Jezl me samo to, da nekateri bralci hočejo z grožnjami — odpovedjo časopisa — nekaj doseči. Kot da so sami, da je časopis namenjen samo njim. Ni mi bilo všeč tudi pismo bravke iz Vitanja, ki trdi, da ostanejo nagrade samo v Celju in bližnji okolici. Naj si bralka bolj pazljivo prebere Zapisnik o izidu žrebanja, pa bo videla, da so romale nagrade tudi v Maribor, Slovensko Bistrico, Velenje, Slovenske Konjice itd. Saj tudi pri srečkah Jugoslovanske loterije niso vsi izžrebani, pa nikomur

še na misel ne pride, da bi pisal v Beograd grozljivo pismo, češ zakaj me pa niste izžrebali. Tudi jaz pošiljam kupone in večkrat sodelujem pri raznih nagradnih igrah, pa nisem bila še nikdar izžrebana, a bom kljub temu še naprej sodelovala.

A. M., Polzela

DRAGI UREDNIK

Namenila sem se, da vam napišem nekaj vrstic. Novi tednik mi je zelo všeč. Naročenega imamo po pošti. V njem najraje preberem horoskop, bralci pišejo in modo. Seveda NT obsega veliko več kot sem omenila, zato je zelo zanimiv časopis.

Glede nagradne igre »Gorenje in via« bi tudi rada nekaj napisala. V Novem tedniku je nek bralec napisal sestavek z naslovom »Kam nagrade?« Nagrade gredo v tisti kraj, od koder pride več kuponov. Če želi biti tudi on udeleženec nagradne igre, naj pošlje več kuponov (10, 20 ali še več) pa bo imel več možnosti, da bo izžreban.

Toliko za vzpodbudo bralcu, ki je napisal sestavek »Kam nagrade«.

Albina Grčar, Prožinska vas 39 63220 Štore

NEKAJ NASVETOV

Minilo je že nekaj časa od zadnjega sestanka sourednikov NT. Mislim, da sem dolžan prav zaradi tega, ker sem tudi sam zraven, prispevati svoje

pripombe. V mislih imam programsko zasnovano, ki je bila objavljena v 42. številki NT.

Pogrešam rubriko, kjer bi spregovorili o krvodajalcih in jih, nekatere seveda, tudi predstavili. Njihova humanost vsekakor to zasluži. To naj bi bila stalna rubrika (mogoče nekaj mesecev), kot je bila rubrika »Njihovo življenje je materinstvo«.

Prav tako se poraja velik problem glede stanovanj. Nemalo je primerov, da nekateri z visokimi osebnimi dohodki gradijo razkošne vikende in se vozijo z dragimi avtomobili, pa vendar živijo v družbenih stanovanjih. Po drugi strani pa imamo delavce z nizkimi osebnimi dohodki, ki stanjujejo v kletnih in drugih »stanovanjih«, ki še zdaleč ne ustrezajo svojemu namenu. Tu bi se dalo mogoče poiskati popolnoma konkretne primere in seveda bralce s tem tudi seznaniti.

Ustavil bi se tudi ob rubriki, ki ste jo uvedli pred nedavnim. V njej bralcem svetujete oziroma presojate, kaj bi bilo primerno za nakup. Ob koncu sezone se večkrat zgodi, da trgovine s konfekcijo, obutvijo itd. močno znižajo cene. To lahko kupec vidi le, če se mudi v Celju. NT naj bi pisal kje, koliko in kaj je znižano oziroma bi priporočal, mogoče v obliki reklame, kje je cenejši nakup itd.

V eni prejšnjih številki vam je v rubriki »Pisma bralcev« nekdo predlagal, naj bi kdaj zapisali v NT

VELIKA NAGRADNA IGRA


NOVI tednik gorenje in via

KUPON št. 8

Prilimek in ime _____

Naslov _____

Ce želite, da kupon upoštevamo samo za žrebanje VELIKE NAGRADE — barvni televizor (za to morate zbrati štiri različne kupone), obkrožite spodaj: »ZA VELIKO NAGRADO«



tudi kakšno krajšo zgodbo ali črtico. Temu se pridružujem tudi jaz. To bi bilo dovolj za zdaj, pa mogoče še kaj

več ob prihodnjem srečanju sourednikov. Tovariško vas pozdravlja Franc Dobrove

GALIP Industrija galanterije in plastike šoštanj



VELIKA NAGRADNA IGRA

NOVI tednik gorenje in via

EMO
CELJE


tekstilna tovarna **PREBOLD**

LIBELA

LIBELA-CELJE


kovaška industrija **ZREČE**

DANES OSMI KUPON (zgoraj na strani)
Izrežite in pošljite na naš naslov
KAKO BOSTE SODELOVALI? Preprosto!

Izrezati boste kupon, ga ustrezno izpolnili in poslali na naš naslov. To boste storili, če ste zainteresirani za eno izmed nagrad prvega kola. Če pa boste igrali naprej, boste morali zbrati štiri kupone, kajti v petem kolu bomo izžrebali barvni televizor za vse tiste, ki bodo poslali skupaj prve štiri kupone.

Imate pa seveda tudi še drugo možnost. V tem primeru pa si morate pravočasno oskrbeti še en NOVI TEDNIK. En kupon nam boste poslali za žrebanje v prvem kolu, en kupon pa boste hranili za peto kolo in nam poslali skupaj štiri kupone. Tako boste imeli možnost da sodelujete v vseh kolid, s tem pa si boste ustvarili pogoje za eno izmed nagrad.

Seveda pa je število kuponov neomejeno. V vsakem kolu jih vsak naš bralec lahko pošlje, kolikor hoče. Več kuponov več možnosti. Več kompletov po štiri kupone — več možnosti za barvni televizor.

- | | |
|--|------------------------------------|
| 2 barvna televizorja — Gorenje | 70 nagrad TI Prebold |
| spalnica Garant Polzela | 10 nagrad Kovaške industrije Zreče |
| otroška soba Gaby (ali MARK) — LIK Savinja | 150 nagrad tovarne nogavic Polzela |
| 116 tehtnic Libela | 300 knjig CGP »DELO« |
| 10 konvektorjev Libela | 15 garnitur kuhinjske posode EMO |
| 30 malih gospodinjstkih aparatov Gorenje | |

700 nagrad vas čaka. Potrebno je samo to, da ste naročnik ali bralec NOVEGA TEDNIKA.

Žrebanje v torek, 11. decembra 1973

 **LIK Savinja** CELJE


ZLATARNA-CELJE


tovarna nogavic POLZELA


čgp delo


garant polzela

KONUSOVA OKROGLA MIZA — KONUSOVA OKROGLA MIZA

LE DELAVEC BO ODLOČAL

Še nekaj dni loči člane kolektiva »KONUS« iz Slovenskih Konjic od dneva, ko bodo predstavniki osemnajstih temeljnih organizacij združenega dela slav- nostno podpisali samoupravni sporazum o združitvi v organizacijo združenega dela kombinat »KONUS«. Velik dan bo to za ta prizadevni kolektiv, ki se je od- ločil, da bo v svoji bodoči samoupravni organiziranosti uvedel takšne oblike, ki bodo v kar največji meri omogočale, da bo sleherni delavec čim bolj vključen v celoten proces samoupravnega odločanja o vseh skupnih zadevah.

Sedli smo za okroglo mizo skupaj s predstavniki »KONUSA«, da bi spo- znali njihovo bodočo samoupravno shemo, da bi se podrobno pogovorili o vseh aktualnih vprašanjih ter posredovali našim bralcem njihova stališča, spozna- nja in ugotovitve. Prepričani smo, da boste našli v njihovih izkušnjah preneka- tero uporabno misel, jo primerjali s stanjem pri vas v vašem kolektivu ter jo morda tudi koristno uporabili.

DELAVCI TEMELJNIH OR- GANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA UGOTAVLJAJO, DA SVOJE SAMOUPRAVNE PRAVICE, MEDSEBOJNE DRUŽBENE ODNOSE IN CILJE USPEŠNO RESUJE- JO, CE SO ZDRUŽENI V ORGANIZACIJI ZDRUŽENE- GA DELA. (Iz 1. dela samo- upravnega sporazuma.)

FRANC BAN: predsednik komisije za uresničitev ustavnih dopolnil: Pred več kot le- tom dni je naš centralni delavski svet imenoval posebno komisijo za uresničevanje ustavnih dopolnil, ki je pri nas dobila naziv: strokovni politični aktiv za uresničitev ustavnih dopolnil v Konusu. Verjetno ni potrebno poudar- jati, da smo se dela lotili tak- koj, saj smo se zavedali, da gre za obsežno, predvsem pa za zelo odgovorno delo. Pri- pravili smo več variant, ki smo jih dopolnjevali in jih spreminjali. V začetku smo najprej predvidevali, da bo- mo imeli samo pet TOZD, kar pa smo kasneje seveda bistveno spremenili, ko smo menjali tudi merila. Imeli smo številne seminarje, teča- je, posvetovanja in druge ob- like, s pomočjo katerih smo obdelovali celotno problema- tiko. Kot rezultat skupnih naporov, aktivnega dela sa- moupravnih organov in vseh

družbeno političnih organiza- cij se je na koncu koncev iz- oblikoval samoupravni spora- zum, ki je sedaj pred nami in je v javni razpravi.

Ta predvideva, da bi naj bi- lo v bodoče v okviru organi- zacije združenega dela kom- binat »KONUS« 13 temeljnih organizacij združenega dela in delovna skupnost skupnih služb. Izhajali smo iz stali- šča, da naj vsi obrati, ki predstavljajo zaključeno eko- nomsko celoto, enako pa tudi trgovina dobijo status TOZD. Glede na sorodnost in proiz- vodnjo ter druge skupne zna- čilnosti smo od vsega začetka predvidevali tudi takoiimeno- vane skupnosti TOZD-ov, ki jih bomo pri nas imeli štiri in sicer: skupnost TOZD us- njarske proizvodnje, ki bo vključevala tri temeljne or- ganizacije združenega dela; skupnost TOZD kemijsko pre- delovalne proizvodnje, ta bo združevala šest temeljnih or- ganizacij združenega dela; skupnost TOZD konfekcijske proizvodnje, ki bo združeva- la 4 temeljne organizacije združenega dela; skupnost TOZD trgovine, ta pa bo združevala pet temeljnih or- ganizacij združenega dela in končno seveda še skupnost skupnih služb.

NOVI TEDNIK: Prav goto- vo bi bilo potrebno, da po- drobneje opredelimo to novo

obliko, to je skupnost temelj- nih organizacij združenega dela. Zanimalo nas bi, kaj vas je spodbudilo, da ste se odločili zanje. Kakšne so nji- hove samoupravne, še zlasti materialne kompetence?

FRANC BAN: Kaj nas je pri tem vodilo? Industrijski kombinat »KONUS« je se- stavljen iz zelo raznovrstnih proizvodnj in že dolgo ni več le usnjarski kombinat. Mi smo že pred ustavnimi amandmaji organizacijsko po- vezali nekatere sorodne de- javnosti, konkretno usnjarsko proizvodnjo v zaokroženo ce- loto, izhajajoč pri tem iz teh- nološko proizvodnega princi- pa. Kasneje smo to načelo samo aplicirali na ustavna dopolnila ter želeli na tej no- vi osnovi tudi samoupravno povezati vse tisto, kar ima sorodno problematiko. Tako smo prišli do zaključka, da temu najbolj ustrežajo skup- nosti TOZD-ov. Dogovorili smo se, da se na tem nivoju skupnosti formira delavski svet, brez pravic o odločanju s področja materialnih zadev. To je koordinacijski organ, kjer bodo delegati temeljnih organizacij združenega dela usklajevali stališča o konkret- nem skupnem problemu. Na nivoju delavskega sveta skup- nosti TOZD-ov se bo spreje- mal tudi skupni plan, ter se- veda tudi kontroliralo njego-

vo izvajanje. V bistvu gre pri tem za čistokrvno interesno



LUDVIK GORICAN, jer- menar iz tehnične konfek- cije: Delavci pravzaprav od uveljavitve temeljnih organizacij združenega de- la zelo veliko pričakuje- mo, morda celo preveč. Bojim se, da si nekateri predstavljajo, da se bodo stvari poslej urejevale same po sebi. Brez do- brega gospodarjenja ne bo nič. To pa pomeni hkrati tudi povečano odgovor- nost. To je bistveno, s pravicami prehajajo tudi pomembne dolžnosti.



VERA KLANCNIK, us- luženka v obratni pisar- ni: Naš kolektiv je že do- slej prispeval pomembna sredstva za šole in vrte. Mislim, da bomo morali v bodoče tudi v temeljnih organizacijah združenega dela o tem več razmišlja- ti, kajti potrebe bodo ve- dno večje. In če hočemo v korak s časom, če si hočemo zagotoviti uspe-šno varstvo ter dobro šolstvo, potem bomo pač prispevali tudi potrebna sredstva.



FRANC SEVSEK

mislim, da se bodo na nivoju skupnosti največ ukvarjali s proizvodnimi ter tehnološki- mi problemi, ki bodo zadevali več TOZD-ov hkrati.

NOVI TEDNIK: Računate, da se bo delavski svet skup- nosti večkrat sestajal kot pa delavski sveti v posameznih TOZD-ih?

FRANC BAN: Kje pa, to je praktično nesmisel, kajti teža samoupravnega odločanja bo v temeljni organizaciji zdu- ženega dela, zato računamo, da se bodo tod delavski svi- ti sestajali najmanj enkrat na mesec, na ravni skupnosti pa zgolj po potrebi.

FRANC SEVSEK, pred- sednik delavskega sveta kom- binata KONUS: Verjetno ka- že ob tem sklopu vprašanj poudariti, da skupnost TOZD- ov ne bo nastopala samo na- vznoter. To je v organizaciji združenega dela. Temveč ima pravice, da lahko nastopa tu- di navzven in se ustrezno po- vezuje s sorodnimi delovnimi organizacijami. Skupnost us- njarske proizvodnje, na pri- mer, lahko navezuje kontakte z drugimi kolektivi te dejav- nosti, kajti prepričani smo, da ni potrebno, da se to rea- lizira na nivoju posamezne temeljne organizacije zduže- nega dela, kajti možno je, da se vsa vprašanja učinkovitej- ter kvalitetneje rešujejo pre- ko skupnosti.

VINKO SODERZNIK, se- kretar organizacije ZK: V zvezi s tem bo vsekakor za- nimivo vprašanje samoupra- vni sporazumov po posamez- nih panogah znotraj naše re- publike. V mislih imam na



KONUSOVA OKROGLA MIZA — KONUSOVA OKROGLA MIZA

na primer potrebuje stanovanje, študentsko za šolanje svojega otroka. Kako bodo te težave našle ustrežno pot do komisij na nivoju organizacije združenega dela? Kako bo torej funkcionirala zveza od spodaj proti vrhu?

MAJDA GROLEKER: Zivahnost samoupravnega življenja v TOZD-ih bo zagotovljena skozi množstvo problemov, ki jih bodo temeljne organizacije morale reševati, ker bodo neposredno postavljene pred dejstvo. Kar pa se tiče problemov delavcev, mislim, da stvari ne kaže komplicirati. Na sestankih delovnih skupin kot najmanjših oblik združevanja ljudi, se bodo take in podobne stvari pač zapisovale in se potem posredovale na ustrežnem mestu. Medsebojna povezava bo pač tekla na ustaljen način. Morda bo malo več pisarjenja, pa to ne bo prav nič škodovalo. Kvečjemu obratno.

VINKO SODERZNIK: Veliko teh stvari, ki bodo neposredno zadevale interese delovnih ljudi, se bo po moje reševalo itak že v TOZD samih. Ostalo se bo prenašalo na ustrezna mesta

pomembnejšimi stvarmi. Poglejte samo podatek: vsak peti delavec v naši organizaciji združenega dela bo član samoupravnega organa. Če ta le najbližjim sodelavcem pove tisto najpomembnejše in najbistvenejše, mora biti zagotovljena skoraj stodontna obveščenost vseh ljudi.

Poleg tega so vsi člani osnovne organizacije sindikata. Mnogo njih je v vodstvih družbeno političnih organizacij in če vsi ti ne bodo varčevali časa, ko bo treba delavcem tudi še kaj posebej razložiti, potem moramo priti do bistvenih premikov.

NOVI TEDNIK: In ob vsem tem bo zanimivo zvedeti še to, kako bo stekel delegatski sistem, oziroma kako bodo temeljne organizacije zagotovile svoj vpliv na politiko v organizaciji združenega dela kombinata KONUS?

FRANC BAN: V bistvu vse bazira na samoupravnem sporazumu in samoupravnem dogovarjanju, ki ga moramo izpeljati od sleherne TOZD do delavskega sveta organizacije združenega dela. Predvideno je, da bo delavski svet imel polovico

VARJAJO SKUPNE SKLADE. (4. člen sam. spor.)

NOVI TEDNIK: Urejevanje in reševanje stanovanjskih problemov delavcev je vedno eno izmed vprašanj, ki neposredno in živo zadeva v interese delovnih ljudi. Kako ste v vaši delovni skupnosti odločili, da boste stvari uredili v bodoče, kako boste formirali sredstva in seveda kako jih boste potem trošili, oziroma delili?

FRANC BAN: Mi predlagamo, da se v okviru organizacije združenega dela formira skupni stanovanjski sklad, ki naj se oblikuje po enotni 7 odst. prispevni stopnji. Sredstva se seveda formirajo na nivoju posameznih temeljnih organizacij združenega dela, ki pa jih sporazumno združujemo, da bi bili tako močnejši. Potem pa jih seveda navznoter tudi po potrebah delimo. Skratka, to bi lahko tako nekako strnili v načelo: da sredstva enotno oblikujemo po možnosti, delimo, oziroma strošimo, pa jih po potrebah.

TONE SPORAR: Združena sredstva pomenijo tudi večje možnosti za uspešno nastopanje pred bankami, ko nam kaže, da najamemo še

kredite za uspešnejše reševanje stanovanjskih problemov. Mislim, da bi bilo v sedanjih pogojih prav nesmiselno, da bi sredstva delili po posameznih temeljnih organizacijah združenega dela, kajti učinkovitejši smo, če jih združujemo.

MAJDA VIDA: Letos bomo imele na voljo okoli štiri milijone dinarjev sredstev za reševanje stanovanjskih problemov. Dejansko nam ta denar nekaj pomeni, če ostane združen. Gre pa itak za pokrivanje naših skupnih potreb.

NOVI TEDNIK: V 52. členu samoupravnega sporazuma ste zapisali, da zaradi boljšega in smotrnejšega izkoriščanja medsebojnega prelivanja finančnih sredstev ustanovljate tudi interno banko v okviru organizacije združenega dela. Kako si zamišljate njeno funkcijo ter delovanje?

MAJDA VIDA: Stvari, ki so v zvezi s tem zakonsko urejene, ne kaže ponavljati. V našem primeru gre pač za to, da bo pri interni banki vsaka temeljna organizacija združenega dela imela svoj žiro račun, preko katerega bo teklo poslovanje z njenimi sredstvi. Skrb za likvidnost je seveda dolžnost temeljne organizacije združenega dela. Pri interni banki bomo vodili celotno finančno evidenco, viro dohodkov, osebne dohodke in likvidna sredstva. Med drugimi nalagami naj omenim le še to, da bomo ravno preko interne banke zagotavljali vsem temeljnim organizacijam združenega dela, da bodo vsak mesec imele na voljo likvidna sredstva za izplačilo osebnih dohodkov.

TONE SPORAR: Interna banka oziroma njena organiziranost temelji na istih principih, kot celotna samoupravna organiziranost v organizaciji združenega dela. Gre nam za to, da vzpostavimo kar najbolj čiste odnose med posameznimi temeljnimi organizacijami združenega dela, kajti le tako bo mogoče, da ne bo prihajalo do eventualnih konfliktov. V samoupravnem sporazumu smo določili, da je najvišji organ interne banke zbor banke, ki ga sestavljajo delegati vseh TOZD-ov. Ti pa izvolijo izvršilni odbor, ki bo banko operativno vodil. Glede števila delegatov v zboru banke je določeno isto stališče kot sicer: vsak TOZD voli delegate proporcionalno

po številu vložnega kapitala. Računamo, da bomo s prvim januarjem prešli na to, da bodo delavci preko interne banke dobivali tudi osebne dohodke na hranilne knjižice. V naših načrtih pa seveda gledamo nekoliko dalje. Realno namreč računamo tudi z možnostjo, da bomo že v letu 1975 pristopili k podeljevanju takomenovanih internih potrošniških kreditov do višine 5.000.— dinarjev. To bo vsekakor pomembna pridobitev za vse delavce kombinata KONUS.

NOVI TEDNIK: Rekli ste, da se bo na nivoju organizacije združenega dela formiral sklad skupne porabe. Kako bo to konkretno izgledalo, kako ga boste formirali in kako ga boste seveda delili?

FRANC BAN: Odgovor na to vprašanje je lahko zelo kratak: sklad skupne porabe bomo formirali na osnovi naših možnosti na eni strani in v skladu s potrebami, ki jih bodo imele naše temeljne organizacije združenega dela. Po enotnih kriterijih bodo vse temeljne organizacije v ta sklad prispevale svoj delež in po dogovorjenih merilih bodo na sredstvih tudi participirale. Mislim, da tu ne bo kakšnih posebnih težav.

MAJDA VIDA: Vsekakor bo že uveljavljanje novih kriterijev za delitev teh sredstev vneslo nove elemente. Kajti doslej smo ta sredstva po obratih delili po enotnem kriteriju, to je po številu zaposlenih, kar prav gotovo ni najidealnejša rešitev.

NOVI TEDNIK: V središču pozornosti vseh razprav v zvezi z uresničevanjem ustavnih dopolnil je vsekakor tudi vprašanje delavske kontrole. Zato v nobenem primeru ne bi bilo prav, če bi kar preskočili to problematiko tudi na tem razgovoru za okroglo mizo. Naše bralce bo vsekakor zanimalo, kako ste zadevo uredili v vaši delovni skupnosti?

VINKO SODERZNIK: Pri nas smo o delavski kontroli konkretno že razpravljali splošno letos in to v vseh družbeno političnih organizacijah na nivoju celotnega kombinata. Prišli smo do enotnega stališča in zaključka, da je delavska kontrola nujno potrebna in da jo moramo ustanoviti tudi v naši delovni skupnosti. Seveda pa ne kaže pri tem prehitovati, kajti smatramo, da naj bi volitve v odbor delavske kontrole potekale hkrati z ostalimi vo-

litvami v temeljnih organizacijah združenega dela. smo se dogovorili, bodi odboru delavske kontrole vsake temeljne organizacije po en predstavnik, take bodo praktično zastopali delavci. Pred odborom delavske kontrole bodo nedvoumne in odgovorne na ter obsežne kompetence, je še zlasti potrebno, da v političnih organizacijah govorimo o tem, kakšni imajo biti ljudje, ki bodo in delali v tem organu. Delavska kontrola bo morala zirati izvajanje sklepov, vnanje programov v temeljnih organizacijah združenega dela ter splošno urejanje dogovorjenih stvari. Tudi terminsko izvajanje sameznih nalog bo moralo ti pod lupo odbora delavske kontrole. Kljub temu, da nadzirala tudi delo v temeljnih organizacijah združenega dela, smo se zaenkrat dogovorili, da jo bomo nadzirali le na nivoju celotne organizacije združenega dela kombinata KONUS.

FRANC BAN: Mi pa sebnost oblike interne kontrole. Je že imamo, vendar to kontrola v tem smislu, o njej trenutno teče beseda. To je pri nas posebna strokovna kontrola, ki spremlja tudi izvajanje sklepov, pa še štarta, stroške in kuro. Mi te kontrole, ki se jo nedavno formirali in je že doslej prikazala kot učinkovita, ne mislimo ukiniti, saj smatramo, da bo posebna strokovna služba, ki delavski kontroli samo pomoč.

MAJDA GROLEGER: Vse to neto ne kaže posebej spoznavati, da bodo morali v zboru delavske kontrole najbolj razgledani člani naše celotne delavske skupnosti kajti le v tem primeru bo lahko uspešno in učinkovito delati ter tako izpolnili poslanstvo in veliko zaupanje, ki jim ga bodo izrekli delavci, ko jih bodo izvolili v organ, katerega članstvo bo dvomno pomeni tudi čast dolžnost.

NOVI TEDNIK: Vsem vam ste se ljubезno odzvali, še mu vabilu ter sedli z nami za okroglo mizo in sodelovali v tem zanimivem in pristnem pogovoru, v imenu naših bralcev najlepša hvala.

OKROGLA MIZA JE VOJLA
JOZE VOLFAN
SLIKE TER ZAPIS ZA OKROGLA MIZO JE
JAVO PRIPRAVILA
BERNI STRMC



ALOJZ KRUSIC

znotraj organizacije združenega dela. To komuniciranje se mi zdi potrebno še prav posebej preštudirati ter ga precizno vpeljati. Kajti lahko se zgodi, da pride tudi do neljubih nevesčnosti, še zlasti zaradi tega, ker so ljudje čedalje bolj občutljivi, kadar se čutijo ogroženi v svojih pravicah. Resnično bo potrebno sedanje strokovne službe tako organizirati, da bodo v celoti kos tem nalagam. Še zlasti bo pomembna nova služba, ki jo bomo vpeljali v naši delovni organizaciji, to je služba organiziranja samoupravljanja. V celoti se moramo zavedati, da se bodo delavci znašli v povsem novem položju. To bo naravalo tudi nove prijeme na vseh ravneh.

MAJDA GROLEGER: Da navežem na to, kar je delal Vinko. Nobenega dvoma ni o tem, da bodo morali delavci skupnosti strokovnih služb v bodoče več hoditi v temeljne organizacije združenega dela, kot so doslej hodili v obrate. Da bodo morali imeti tesnejše in pristnejše stike, kajti tudi bolj kot doslej bo njihovo delo izpostavljeno kritiki. Praksa bo pokazala, kaj je moč prenesti v pristojnost reševanja v TOZD-e, kar bo zadeve seveda poenostavilo in po drugi strani zagotovilo tudi uspešnejše reševanje.

TONE SPORAR: Smatram, da je naša samoupravna organiziranost takšna, da moramo v celoti zagotoviti seznanjenost ljudi z vsemi naj-



PETER ČAKS, delavec v skladišču gotovih izdelkov: Kar se delavske kontrole tiče, mislim, da je bil res skrajni čas, da smo jo vpeljali. Mi smo na sestankih o tem razpravljali in vsi smo bili za to, da jo ustanovimo. Verjetno bo imeela kar precej dela, če bodo hoteli kontrolirati vse, kar jim bo naloženo, prepričan pa sem, da bodo svoje delo tudi temeljito opravljali. To od njih seveda vsi pričakujemo.



FRANC PERKIĆ, delavec v krom izdelovalnici: Kar se mene tiče, mislim, da je naš dom malo predalet na morju, ker lahko tu letujejo predvsem tisti, ki imajo svoje avtomobile. Res pa je, da pri nas skrbijo tudi za tiste, ki so socialno ogroženi in se jim omogoči, da njihove družine letujejo brezplačno. Jaz osebno sem tako politiko vedno podpiral. Čimveč delavcem je treba omogočiti, da bodo letovali na morju.

stalnih mandatov in polovico delegatov. Del predstavnikov iz TOZD-ov bomo kontinuirano držali, del pa se bo menjaval ob vsakem konkretnem sklopu vprašanj. Jasno je, da tako stalni člani iz TOZD, kot tisti, ki prihajajo kot delegati, ob obravnavi določenega problema ne nastopajo na delavskem svetu v lastnem imenu, temveč nastopajo tu v imenu TOZD-a ki ga je poslal. To pomeni, da bodo povedali stališča, ki so jih dobili na predhodnem sestanku delavskega sveta v svoji TOZD.

DELOVNI LJUDJE V TEMELJNIH ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA, ZDRUŽENI V ORGANIZACIJO ZDRUŽENEGA DELA, UREJAJO SVOJE ODNOSI TUDI NA NACELU VZAJEMNOSTI IN SOLIDARNOSTI IN SKLEPAJO DOGOVORE. PO KATERIH SI MEDSEBOJNO POMAGAJO TER V TE NAMENE UST-



mala anketa

PRVI SNEG

Zima je letos kar nekam predolgo skoparila s snegom, pa vendar ga je še ob pravem času zapadlo nekaj centimetrov. Čeprav teh nekaj centimetrov ni bilo dovolj, je bilo za naše malčke ravno zadosti, da so v kletih poiskali svoje sani, jih lepo očistili, da so sedaj kot nove in že so se zapodili navzdol po bregih.

Koliko veselja je zima prinesla malčkom verjetno ni treba posebej razlagati. Dovolj je, da gremo popoldne na sprehod, od vsepovsod bo prihajal razigrani smeh otrok. Kljub temu pa pogledimo, kaj so nam o svoji ljubezni do snega, o sankanju in smučanju, pa tudi o obmetavanju s kepami povedali nekateri od otrok, ki si jih na Golovcu, kjer smo našo anketo izvedli, ni manjkalo.



DUŠAN VEDLIN: — 3 leta:
»Zelo rad se sankam, saj je to zelo lušno. Sankal sem se tudi včeraj, pa tudi lani sem bil že dovolj korajžen, da sem se s sanmi sam spustil po hribu. Ko sem videl, da je padel sneg, sem takoj šel k staremu atu in sedaj me on ali pa stara mama vsak dan peljeta na sneg, da se lahko sankam.«

TATJANA KOREN: učenka IV. osnovne šole, stara 10 let:

»Sankam se zelo rada, saj je to izredno zabavno. Rada se tudi smučam, a zato še letos ni bilo dovolj priložnosti. Tako mi ne ostaja drugega, kot da vzamem sanke in grem z njimi na Golovec. Zimo imam raje kot poletje, saj se lahko sankam, drsam, smučam in kepam. Vse to pa je pravi užitek.«



BLANKA DEČMAN: učenka IV. osnovne šole, stara 10 let:

»Tudi meni je sankanje v veliko veselje. Prazniki so bili kar prekratki in le enkrat sem se lahko šla sankat. Drugače tudi jaz raje smučam. Dokler ne bo zapadlo več snega pa se bom morala sankati. Sneg imam zelo rada. Otroci imamo pozimi dosti več veselja kot poleti, ko se lahko le kopaš. Tu pa se sankamo, kepamo, smučamo...«



VLADO ŠPRAJC: učenec šole Franja Vrunča, star 12 let:
»Zame skoraj ni večjega veselja kot je sankanje. Letos sem se sankal že osemkrat in še se bom, preden zmanjka snega. Tudi smučam rad, vendar so moje smuči stare in lesene. Upam, da mi bo oče letos kupil nove. Res ga ni večjega užitka kot je sankanje, ko te nese navzdol po hribu, da še sam ne veš, kdaj si v dolini.«



ALEN BENKOČ: učenec I. osnovne šole, star 8 let:

»Sankam se rad, kako se tudi ne bi, ko pa tako hitro in lepo nese. Doslej sem se sankal le dvakrat, še raje kot na sankanje hodim namreč na drsanje. Rad bi se tudi smučal, pa so smuči zelo drage in ne verjamem, če mi jih bo oče lahko kupil. Zimo imam raje kot poletje. Več se lahko igramo — smučamo, sankamo, drsamo, se kepamo, kaj še hočete lepšega.«



Marsikdo med nami, ki zime ni pretirano vesel, se je ob pogledu na razigran trop nasmejanih otročajev, ki z rdečimi ličkami drviijo po strmini navzdol nasmejnili in sam pri sebi dejal: »No, ja, vsaj kdo ima s teboj veselje, predlonska zima.«

BRANKO STAMEJČIČ



Novi zdravstveni dom v Rogaske Slatine bo še letos pod streho. Takšna je bila skupna volja občanov Rogaske Slatine, ko so se na zborih občanov odločali za samoprispevek za novi zdravstveni dom. To seveda ne bo edini vir financiranja za zdravstveni dom, ki ga je Rogaska Slatina nujno potrebovala. Zanj je nekaj prispevala tudi občinska skupščina Šmarje pri Jelšah, Lekarna Celje, nekaj sredstev pa so dobili s prodajo starega zdravstvenega doma. MST

CELJE: ŠOLSKI OKOLIŠI

Če sodimo po predlogu dnevnega reda, bo jutrišnja 57. skupna seja članov obeh zborov celjske občinske skupščine izredno pestra in aktualna. Že na začetku dela se bodo odborniki srečali z vprašanji pripravnosti in štipendiranja v občini, svet za splošne zadeve in notranjo politiko pa je med drugim pripravil poročilo o delu upravnih organov občine, o delu davčne uprave in davčne inšpekcije.

Na zasedanju bodo obravnavali tudi nekatera vprašanja finančnega značaja, tako o spremembi odloka o občinskem proračunu za letos, predlog odloka o omejitvi dohodkov občine od davkov in prispevkov iz negospodarskih dejavnosti itd. Na tapeti bo še odlok o izgradnji dovozne ceste v stanovanjsko sosesko Ostrožno III in IV.

Predlog odloka o ureditvi nekaterih vprašanj s področja obrti bo tokrat že drugič na dnevnem redu. Svet za šolstvo pa je pripravil predlog o določitvi novih šolskih okolišev v občini.

Končni del seje bo veljal urbanizmu in sicer odloku o prepovedi gradnje na območju Kompol I in Nove vasi vse do izdelave novega zazidalnega načrta.

LAŠKO

STATUT V RAZPRAVO

V torek je bila v Laškem razširjena seja IO občinske konference SZDL. Na dnevnem redu so imeli načrtovanje organizacijskih priprav za javno razpravo o občinskem statutu, katerega predlog je bil pred dnevi poslan vsem odbornikom občinske skupščine. Na seji so se pogovorili tudi o statutih krajevnih skupnosti in evidentiranju kandidatov za delegate v bodočem skupščinskem sistemu.

mali intervju

Vprašuje: Bogdan Podplatan
Odgovarja: Mira Plahutnik

Ko sem obiskoval srednjo šolo v Celju, sem jo spoznal. Ta rjavolaska, z modrimi očmi in nagajivim nasmehom na ustnicah je PLAHUTNIK MIRA.

Rojena je bila 27. 6. 1954 v Kamniku, sedaj pa stanuje v Hubadovi 7 v Celju. Letos se je vpisala na FSPN v Ljubljani in je tudi predsednica kluba »MLADIH LITERATOV« v Celju. Sele po kratkem nagovarjanju mi je uspelo, da mi je namenila malo prostega časa.

»Kdaj si se navdušila za pisanje pesmi?«

— Ze v I. letniku srednje ekonomske šole sem pričela pisati pesmi na spodbudo sošolke Tihec Brigitte. Pesmi sem objavljala v »Obrazih«, šolskem glasilu, črtice pa v »Mladini«.

»Kot vem, si leta 1972 odšla v Tuzlo. Zakaj?«

— To je bilo srečanje pesnikov vse Jugoslavije v okviru mladinskih iger bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov. Vsak posameznik je pred občinstvom moral prebrati svojo pesem, kasneje pa smo imeli razgovore o literaturi. Naslednje leto pa sem se udeležila podobnega srečanja tudi v Vinkovcih.



»Kako si prišla na idejo o ustanovitvi kluba »Mladi literati?«

— Ko sem bila v Tuzli, sem zvedela, da imajo tam podobno organizacijo. Zelela sem si, da bi tudi v Celju imeli podoben klub. In tako mi je uspelo šele letos, da sem svojo željo tudi realizirala.

»Je v klubu včlanjenih veliko mladih?«

— Razumljivo je, da je bilo zanimanje od začetka veliko. Kljub temu, da je resnost nekaterih za takšno delo minimalna, pa je dosti mladih, ki se za vsak sestanek resno pripravljajo in prinesejo svoje sestavke.

»Ob katerih dnevih imate sestanke in kje?«

— Sestajamo se ob petkih popoldne v prostorih bodočega mladinskega kluba v Cankarjevi 13.

»Nam lahko poveš, kako delujete?«

— Zbiramo prispevke, kot so pesmi, črtice, novele, zgodbe, ki jih bomo objavljali v svojem glasilu. Poleg tega pa pripravljamo recitale za »Naslo besedo«, za razne proslave, v načrtu imamo tudi radijsko oddajo ter razgovore z nekaterimi pesniki.

Tako je povedala MIRA, ki se v prostem času ukvarja s pisanjem in šivanjem, kot skoraj vsa dekleta njenih let. Zeli si veliko članov in več resnosti dosedanjih. Prepričan sem, da bo s svojo sposobnostjo uspešno vodila klub »MLADI LITERATI«.

BOGDAN PODPLATAN

KULINARIKA 73 hotel PAKA Velenje

- razstava pogrinjov
- aranžiranje cvetja
- modna revija »SPORTSWEAR SHOW«, TEHNO-MERCATOR Celje — Veleblagovnica »T«, v sodelovanju s tovarno TOPER
- degustacija kulinarike HOTELA »PAKA«
- degustacija TUBORG piva, PODRAVKA Koprivnica
- degustacija Laškega piva ZLATOROG
- degustacija vin VINO Šmartno ob Paki

sodelujejo:

- Ivan Andrejč — BREŽNIKOV VANČ
- AGATA ŠUMNIK
- kvintet »PLANINKA«
- kvartet »PAKA«
- ŠALEŠKI OKTET

Rezervacije in degustacija 100 din po osebi.

Rezervacije hotel »PAKA«, tel. 85-133.

SOBOTA 15. DECEMBER OB 19. URI

OB DVEH ZLOČINIH

ZADNJE CVETJE OČKU

Bil je mrzel dan. Stali smo na pokopališču v Pesjem, tam, kjer so nekaj ur prej položili v grob Janeza Brenceta. Na zgornji strani je bil gozd in nekaj hiš, na nasprotni strani prav tako gozd in nekaj manj hiš. Vmes pa pokopališče pokrito s snegom. Svežega cvetja ni bilo veliko, kajti prekril ga je sneg. Bilo pa je sveže cvetje tam na Janezovem grobu. In sveče so gorele.

Ob grobu pa so stali Janezovi prijatelji: Nace, Franci, Aco in Ivo. Roke so bile stisnjene v pest, glave povešene proti cvetju. Nek čuden mir je vladal nad tisto sivo pokrajino...

Starje fantje, Janezovi delovni prijatelji in tudi drugače prijatelji, so stali tam ob sveži gomili. Sonca ni bilo, mrak je lezel nad pokrajino, ki je že zaradi pokopališča nekam temna.

Stopili smo zadaj za gomilo polno vencev, kjer je bil edini venec z belim trakom:

»Zadnje cvetje očku, hčerka Anita.«

Tri leta je stara Anita, ki še verjetno danes ne

opazno ukrepati. Neopazno, to je važno. In koliko vročih primerov je rešil sam, s toplo besedo! Nikoli ni direktno posegel v »gužvon«, vse je reševal na topel, človeški način.«

Tako pripoveduje Franci Serdoner, njegov najboljši prijatelj.

»Oba sva se mlada poročila, oba imava mlade žene in majhne otroke. Skupaj smo živeli! Razumete, skupaj smo živeli!

drugih neprimernih izrazov in izzivanj. V tem je prišel Janez in povprašal, če je kaj narobe. Povedal sem, da ni, razen da fant (v uniformi) nadleguje Lolo. Janez ga je prosil, naj ju pusti, on pa je vprašal, kaj je on za en... tu. Janez mu je povedal, kdo je in da želi, da počasi zapustijo prostor, ker zapirajo...«

Potem je padlo. Po Janezu seveda. Potem je še ropotalo. »Letela so tu-

boj vse to povedal Janezovi ženi in njegovim staršem. Domov smo se odpeljali s taksijem in prispeli okoli 7.30 ure v hotel, kjer so že bili vsi zbrani, hotel pa za goste zaprt.«

Aco Košak, pripoveduje: »29. novembra okoli 5.45 sem prišel v službo in sem videl v hali sedeti pri prvi mizi artista Ivico, ubijalca in še dva. Receptor Adi je bil za pultom. Zbrano je bilo tudi drugo osebe. Okoli 6.15 so prišli miličniki in povedali, da je Janez mrtev. Odsli smo v Celje v bolnico in ga iskali na tistih mestih, kjer bi lahko bil. Nihče pa nam ni povedal, kje je. Niso vedeli. Potem sem se odločil za zadnjo varianto — odsli smo v prosekuro. Tam je bil. Tako sem se prepričal, da je Janez resnično mrtev.«

Franci: »Potem smo odsli k Janezovi ženi. Direktor, vratar, Aco in jaz z ženo. Bil sta dobri prijateljici. Janezova žena je ravno frizirala prijateljico. Radio je igral. Slava (žena) je ob vesti, kaj je z njenim možem, samo zamižala in zajokala...«

Aco: »Potem smo odsli tudi k Janezovim staršem

v Slivnici. Ker smo sami prišli, so takoj začutili, da je nekaj narobe. »Kje je Janez?« so spraševali. No, potem se je vse razvedelo... Verjemite, bilo je hudo. Radi so ga imeli. Radi.«

Ko smo stali tisto mrzlo popoldne tam ob Janezovem grobu, sem nehoti povprašal Aca, Naceta, Francija in Iva:

Kako ste zavarovani pri svojem napornem poklicu?

»Nič posebnega, vse je odvisno od nas samih in naše medsebojne pomoči, iznajdljivosti.«

Poanta zapisa? Prepuščamo je bralcem.

Kaj pa osumljenca, ki sta vzela življenje očetu triletna hčerke in ženi moža? Preiskovalni sodnik Ludvik Vidmar je povedal, da Jože Goršek ne more verjeti, da je vse skupaj res, medtem ko se Anton Kopina še prav ne zaveda storjenega zločina.

Dejstvo je samo eno: triletna Anita je kljub temu da še ne ve, kaj je z njenim očkom, po zaslugi mame napisala na trak »Zadnje cvetje očku, Očku, ki ga je zaradi divjaške roke imela samo tri leta!

DEJSTVA:

Anton Kopina, rojen 12. 7. 1952 v Labinu, stalno stanujoč v Velenju, Rudarska 2, sicer gojenec vojne akademije v Pulji, pridržani so ga organi PM Velenje 29. 11. 1973 ob 6 uri zjutraj.

Jože Goršek, gradbeni tehnik pri Vegradu v Velenju, stalno stanujoč v Velenju, Jenkova 6, pridržal so ga organi PM Velenje 29. 11. 1973 ob 11. uri.

Oba sta pridržana zaradi utemeljenega sumna, da sta storila kaznivno dejanje uboja s tem, da sta 29. nov. letos okoli tretje ure zjutraj v hotelu Paka vzela življenje Janezu Brencetu na ta način, da sta ga s pestmi in branjem nog ter udarjanjem po glavi, prsnem košu in trebuhu spravila do stanja, da je za poškodbanj v celjski bolnišnici umrl. Podan je utemeljen sum storitve kaznivga dejanja uboja.



In ostala je slika, spomin, na ubito srečo...

ve, da je izgubila očeta in da bosta odslej dalje s mamico sami. Sami! Sami zaradi tega, ker je Anitinega očka zlobnež napadel pri opravljanju dolžnosti! Službenih dolžnosti! Janez je bil dober fant, Natakar v hotelu Paka v Velenju. Visok, suh. Nekateri so mu rekli, zakaj ni košarkar! On pa je imel rad svoj poklic. Poklic natakcarja. Zadnji dve leti so mu kljub mladosti, vendar zaradi velikega posluha, zaupali odgovorno mesto šefa strežbe v baru. Ni bil grobian. Niti mravlje ne bi mogel pohoditi. Vse je poskušal rešiti na lep, tovariški način. Ni poznal pretepa, ni poznal slabe volje, ni poznal ničesar drugega razen smeha in prijazne besede. Pravijo, da o mrtvih pišemo vedno vse najlepše. Da olupšujemo stvar! Janez je bil dejansko »fant od farev, kot se temu reče. Škoda, da se samo reče.

»Kadarkoli je nekaj začutil, da recimo diši po pretepu, je že znal ne-

Kolikokrat smo bili na njegovem domu v Slivnici, kako so nas sprejeli, zdaj pa sem moral iti povedat, da je Janez mrtev. Pravzaprav smo lagali, kajti hoteli smo odpeljati njegovo hčerko, da ne bi izvedela, kaj se je zgodilo z njenim očkom. Pa se je stvar drugače zasukala, kajti izvedel so, da je Janez mrtev.«

Zdi se mi, da Franci, Janezov najboljši prijatelj, joka v prt.

»Bilo je okoli tretje ure zjutraj, 29. novembra. Delal sem za točilno mizo, kjer so sedeli nek naš gost z našo pevko Lolo, na zgornjem koncu trije delavci in na spodnjem naš garderobier Kopina s svojim sinom Antonom, ki je ponoči prišel na dopust iz vojne akademije v Pulji (bil je v uniformi, razpet!) in še dvema fantoma. Anton je pristopil k hotelskemu gostu in Loli ter ju začel ogovarjati, češ, kaj počenja na dan našega praznika (30. obletnica AVNOJ, op. p.) s tujcem. Bilo je več

di kozarci. Nekaj je bilo narobe z lestencem itd. Janez pa je ležal na tleh pred točilno mizo, hropel je, bil je bled in srage so ga zalile.

»Odhitel sem v avto in v zdravstveni dom, obvestili smo tudi postajo milice. Po rešilni avto sem šel dvakrat, šele potem je prišel, vendar brez zdravnika. Janeza smo naložili in odpeljali v celjsko bolnišnico. Sam sem sedel pri soferju, Lola pri njegova glavi, ple-salka Helena pri sredini telesa in zadaj njegov prijatelj. Pri gostilni Delakorda smo se ustavili in mu namestili kisik, da bi zdržal do bolnice. Nismo vedeli, kaj je, samo želeli smo pomagati. Ko smo prispeli v bolnišnico, smo šli reševalci, jaz in prijatelj po voziček in Janeza naložili. Zdravnik ga je pogledal in rekel »konec«. Ne diha več, tako je točno rekel. Odsli smo vsak na svoj voziček in jokali. Drug drugega si nismo upali pogledati. Sam sem vseskozi razmišljal, kako

V tistem Primožu nad Ljubnim v Savinjski dolini so hiše razmetane kot proso, ki ga vrže sejač iz roke na polje. Pokrajina je lepa, hiše tudi. Bogastva pa ni. Tam, kjer je stanovala pokojna Franciška Kosmač, 69, s hčerko Marijo in njenim možem Francijem, je bilo vseskozi skromno. Več kot lepih dni je bilo vina. Slabega. In prepiri. Veliko prepirov.

Franciška Kosmač je vse življenje živila v bedi, po svoji ali drugi krivdi. Živila je pač. In v prazničnih dneh je priložnostno dobil zeta Franc, ki je v borni kašči izrekel besede:

»Danes pa bo sodba! No, potem se je začelo. Vplili so in kričali, vmes je padlo tudi nekaj bušk in Franciška je obležala na tleh.

»Tukaj na tleh imaš mrlja. Pomagaj ga dati v posteljo!« so bile besede Francetove žene Marije, ki je prisostvovala žalostnemu prizoru.

Franciško so spravili v posteljo in tudi sami so legli. Kakšna je bila njihova noč, vesta samo France in Marija, zjutraj pa so odsli po zdravnika, ki je tašči oz. materi dal

injekcijo, češ »če bo preživela tri dni, potem bo živela.«

Naslednji dan je Franciška umrla.

Mrtiški oglednik Janez Vodusek, ki je opravil ogled, je ob pregledu opazil na Franciškinem čelu neko čudno modrico. To je povedal krajevnemu zdravniku, ki pa je odredil pokop, niso pa obvestili miličnikov.

Soseda Jožefa Mlinar je pokojnico umivala in oblekla ter opazila po telesu še druge modrice. Pri tem se je končalo in Franciško so pokopali.

Ko so miličniki v Ljubnem izvedeli za primer, niso mirovali, ampak so po dolgih poizvedovanjih izvedeli, kaj je na stvari in po raznih odločitvah je prišlo do izkopa trupla in obdukcije. Soddni izvedenec je takoj ugotovil obtočene možganov na treh mestih, vse pa so bile smrtnega značaja in so bile takšne, da so izražale, da do njih ni prišlo po naravni poti.

Preiskovalni sodnik Ludvik Vidmar pripoveduje:

»Odsli so po Francija in ga pripeljali na postajo milice. Zanikal je, da bi on taščo tako močno uda-

ri, da bi zaradi tega umrla. Pravi je, da je pred tem večkrat padla na polju in v hiši in tako dalje. Če bi šli po tej logiki, potem bi lahko vsak otrok umrl, ko bi padel, kajne! In še nekaj: zunanji izgledi niso kazali, da bi Franciška umrla zaradi udarcev. In če ne bi ljubenski miličniki vso stvar iskali naprej bi pokojnica »spalala« v grobu, France (osumljeni morilec) pa bi hodil po prostosti. Stvar se je na našo srečo zaobrnila drugače.«

In kaj je bil motiv za zločin, katerega je osumljen France Zagorc, 41? Zelja po borni kašči in nekaj flikah zemlje in tistem lepem koncu ali kaj drugega? Franciška namreč razen boleznj in tiste ga zobatega sonca nad sabo ni imela ničesar. Mor-da alkohola? Trenutna zale-tavost? To so vprašanja, na katera bodo poskušali dobiti odgovor na sodišču. Dejstvo je eno: Franciška je mrtva, France, osumljen uboja, pa v zaporu. Ali res vse zaradi borne kašče in alkohola ali tudi zaradi česa drugega?

Oba zapisa je pripravil:

TONE VRABL

ZA BORNO KAŠČO

LJUDJE NA KOZJANSKEM

MED ŽIVLJENJEM
IN DOLŽNOSTJO

Kapitalizem ni pustil svoje sledi le v svetu, tostran in onstran morja. Do konca XIX. stoletja ga je dodobra spoznala tudi slovenska vas. Razkroj slovenske vasi je povzročil obup, ljudje so se izseljevali preko luže, v Nemčijo, Francijo in drugam s trebihom za kruhom. V manj kot tridesetih letih, od 1868—1892, je bilo samo na Kranjskem prodano čez 10.000 kmetij. Na pohodu je bil nemški imperialistični program Drang nach Osten...

Iz tega se je moralo izčimati nekaj grdega in hudega, je da vsega tega Jagričev poba Tonček, otrok, tega takrat ni mogel vedeti. Podil se je po Penkovem selu, preganjal krave kot še danes prenekateri kozjanski otrok in odrasčal. Tiste čase mu je zrasla ljubezen do konjev, ki jih na Kozjanskem še posebej sbrajtajo. Konje so takrat imeli veliki posestniki, manjši kmetje in kajzarji, ki jih je bilo največ, pa si takšnega luksuza niso mogli privoščiti. Konj je pomenil bogastvo...

V letih pred prvo svetovno vojno je Jagričev Tonček že vedel, kaj je hudo. Niso bili najbolj premožni, a tudi reveži ne. Treba se je bilo postaviti na lastne noge in Tonček je pogledal malo naokoli. Tik za hosto, čisto blizu svojega doma, si je izbral izvoljenko, Meliško, in se z njo oženil. Imela sta pet otrok, toda med tem se je še marsikaj zgodilo. Poroka 1910. leta je bila v življenju Jagričevega očeta lep mejnik.

Pred tem so 1908. leta priključili Avstriji svoji državi Bosno in Hercegovino. Nekaj let pozneje, na Vidov dan, je v Sarajevo prišel na manevre avstroogrski prestolonaslednik. Ubil so ga z ženo vred. Sledila je vojna napoved in 1914. leta so morali Balkanci hočeš nočeš stopiti skupaj z drugimi narodi v svetovno klanje.

Vojna vihra je odnesla tudi Jagričevega očeta, ki se je moral ločiti od konj in koleslja, s katerim se je prenekolikokrat veselo vozil po domači zemljici, doživel z njim hude in vesele urice.

Stiri leta ga niso videli domači, štiri dolga leta so ga pogrešali otroci in žena, on sam pa je, izučen kovač, vaje trdega in naporenega dela, garal v letalskih tovarnah na Dunaju in na Češkem. Velikokrat se mu je stožilo za Penkovim selom, za konji in kolesljem. Eno pa je vendarle bilo dobro pri vsem tem: ni mu bilo treba na fronto, njegove močne roke, roke kozjanskega kovača so s pridom uporabili na tujem. Tonček ni delal z veseljem, a kaj se če...

Svet je stresala vojna vihra. V Rusiji so se dogajale čudne stvari. Tonček se jih spomni samo v megli. 1917. leta se je rodila Oktobrska revolucija, s križarke Aurore so zarohneli topovski strelji, Lenin, veliki ideolog, je govoril in bodril. Odsev njegovih besed je prišel tudi do letalskih tovarn. Delavci niso več delali tako, kot so zahtevali od njih.

Leta 1918 se je Tonček s Penkovega sela vrnil domov. Zapregel je koleselj in pozabil na gorje. Poslej je prevozil nekoliko prijateljev, znancev, bolnikov in bolnic. Le z delom se ni prišlo nikamor, s kolesljem in njegovimi ljubimi konji pa se je dalo tu in tam zaslužiti kakšen dinar. Življenje na tistem koncu se iz leta v leto, iz desetletja v desetletje ni mnogo spremenjalo.

Vozil sem po svetu fajni ljudi, kamorkoli, kot je kdo zahteval; na štacion v Rathenburgu pa v Šentjur in Mestinje. Furala sva se s pokojnim Jakob Rautarjem, pištanjskim župnikom pa s trgovcem Regvatom s Pištanja in

trgovcem, gostničarjem in posestnikom Kolarjem, Andrejčkom iz Lesičnega. To so bili časi. Ni je bilo ure, da ne bi vstal in zapregel. Bil sem rešilec, taksi in kar si lahko kdo izmislil. Tudi po občetih me je zaneslo, vriskali smo in in peli.

Na kovaško delo ni pozabil. Tudi to je spadalo k njegovemu življenju. Bolj kot vse drugo pa ga je veselilo furanje.

Ni še dodobra pozabil na prvo svetovno viro, že se je obetala druga. Nemci so znova dvigovali glave. Jagričev Tonček s Penkovega sela ni imel pravega zaupanja vanje, pomagati pa se ni dalo: 1941. leta so prišli, pa če je hotel ali ne.

Ko sta se takole vozila z Andrejčkom, ki je že zdavnaj pokojni, sta si marsikaj povedala. Andrejček je dosti vedel,

tudi o partizanih, ki so se prav kmalu po prihodu novega gospodarja na Kozjansko pojavili v njegovi gostilni, kjer so jim šli na roke prav vsi. Tako je o teh stvareh zvedel še Jagričev oče. Neznanci so se začeli oglašati tudi pri njih...

Zal je vedel preveč. Protij koncu leta 1942 so prišli ponj in ne samo ponj. Pobrali so tudi njegovega sopotnika na ko-

leslju, Andrejčka iz Lesične, doktorja Mozerja iz Kozjega, pridružila se mu je še ostala Kolarjeva družina, Ferlič iz Lesičnega pa Maček, Potočnik in Hernausi, Zakošek, Novak, Belina z Marofa in drugi, ki so sodelovali s partizani.

Jagričev Tonček se je znašel v celjskem Starem piskru, kjer so ga Nemci pošteno pretepli.

»Menda so me topli za-

radj tega, ker sem bil v zvezi z Andrejčkovimi. Sedem tednov sem bil tam, rano so mi stolkli, še sedaj me boli. S konjskim bičem so me mlátili, z ročajem. Hoteli so izvedeti, kaj sem dal partizanom in katerim in kdo je še pomagal. Ničesar nisem povedal. Z menoj so bili še Volavškov Martin, Kolarjev Mihec, Tonček Bovna, Oprešnik iz Zeč, Andrejčkovi, brat Janko, Simon, Albert, drugih pa se ne spomnim. Vem le to, da sta z menoj bila v celici Martin Volavškov in Rok Amon. Z drugimi se je vrnil domov. Nemci so imeli v rokah premalo dokazov. Preostali so ostali v Starem piskru in bili 4. novembra 1942 ustreljeni v Mariboru. Protij koncu vojne so mu zaprlj še dve hčerki, ki pa sta pobegnili.

Se je koval in vozil s kolesljem, a ne več tako veselo. Kozjansko je trpele, preveč trpelo, da bi mogel biti vesel, da bi mogel z veseljem zgrabiti za težko kladivo.

Pisalo se je leto 1944, bližal se je konec vojne. Bil je mesec februar, preko rečice Sotle je v Slovenijo krenila XIV. udarna divizija. Izmučeni borci so prišli tudi na Penkovo selo, do domačije Jagričevega očeta.

»Ponoči je potrkal in odprl sem okno. Bilo jih je kot listja in trave. Menda jih je bilo kar tsvetent. Prosili so me, naj jim pokažem pot in sem šel. Do Zamrka sem hodil z njimi, to je tam pri Loki pri Zusmu. Nazaj sem šel naslednji dan. Korajz ni fantje so bili, ni kaj.« Stirinajsta se je izgubila v noč in poslej je Jagričev ata še večkrat slišal o njej. O tem je premišljeval, ko je popravljaj kmečke vozove, koval, kar je bilo treba, na koleslju, če je bilo treba koga popeljati kam, vse dokler ni prišla svoboda. Končno ni bilo treba nikogar vprašati, kam lahko pelje in kaj se pogovarja.

Leta so tekla, prijatelj Jagričevega očeta so pomrli, ostal je takorekoč sam. To ne drži popolnoma: še vedno dvigne kladivo in krepko, s svojimi devetdesetimi leti zamahne proti nakovalu. Koleslja ne uporablja več, avto mu je izrnil njegov drugi poklic in kadar se le spomni na to, mu postane hudo za dobrimi, starimi časi.

»Se počutim tako močnega, da bi se kar metal, pa če kdo verjame ali pa ne. Ze res, da sem star, pa to nič ne pomeni. Eno je pa res: celo življenje sem bil bolj zmeren človek, kaplja me nikoli ni vrgla in tudi zanašalo me ni. Sem bil jaz gospodar nad njo. Kadil sem pa, kadil, po 60 vrazjih travic sem spravil h koncu. Zdaj ne več, zdaj. Spijem pa še, če je le.«

Bil je lep dan, ko sva takole govorčila z Jagričevim očetom in obujala spomine. Malo mrzlo je bilo, oče pa kot da ne čuti. Vsedel se je za mizo pred hišo in se toplo smejal. Življenju, naravi, starim časom. Potem je trdno stisnil roko in zrvnato odšel v hišo, iz katere je tolikokrat odšel. Dobremu in slabemu naproti.

MILENKO STRASEK



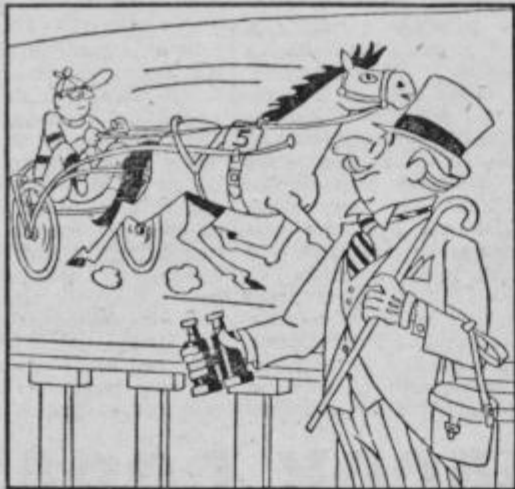
NAGRADNA UGANKA ZA BISTRE OČI

Sličici se razlikujeta v 15 podrobnostih. Razlike označite s križci ali kako drugače ter nam rešitve pošljite do četrtega, 13. decembra.

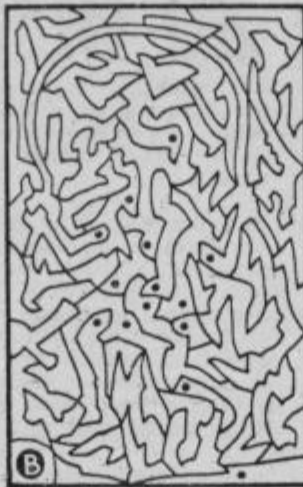
Med reševalce s pravilno rešitvijo bo žreb razdelil nagrade v skupni vrednosti 350 dinarjev:

1. nagrada: 100 dinarjev
2.—6. nagrada: 50 dinarjev

Izreček z rešitvijo pošljite na naslov NOVI TEDNIK, Gregorčičeva 5, 63000 Celje. Na pisemski ovitek napišite ZA BISTRE OČI.



KAJ SE BO PRIKAZALO?



Počrtnite dele sličic, ki so označeni s črno piko!

BREZ BESED



HUMOR

Marcel Proust, slavni francoski romanopisec, je v pogovoru o moških željah dejal:

»V določeni starosti se hlinimo — malo iz samoljubja in malo iz lokave samoobrambe — da ne želimo tistih stvari, ki si jih želimo bolj kot vse druge.«

O lepoti pa je rekel:
»Pustimo lepe ženske moškim, ki nimajo fantazije.«

Slavni sodobni italijanski pesnik Salvatore Quasimodo je dobil v oceno pesmi nekega pesnika. Prebral jih je ter vrnil avtorju s tole pripombo: »Stihi so edinstveni. V njih so misli, ki jih ne bi mogla nikoli napisati ne Leopardi ne Baudelaire.«

»Kateri?« je vprašal pesnik z živahnim zanimanjem.

»Tiste, ki govore o filmu in televiziji,« je odgovoril Quasimodo.

Skotski romanopisec Walter Scott, avtor Ivanhoeja, je samo zato prišel v Milano, da bi spoznal Alessandra Manzoniya. Ta mu je dejal:

»Če je v moji knjigi Zaročenca res kaj dobrega, je vaše delo, hočem reči, sad mojega študija vaših mojstrovina.«

»Če je tako,« je odgovoril Scott, »strdim, da je knjiga Zaročenca moj najlepši roman.«

Ruski general Suvorov je zelo malo spal. Rad je pripovedoval, da ima pod očejo petelina, ki ga zjutraj zbudi. In kadar na-

merava spati kakšno urico dalj, ubije petelina, preden gre spat, naslednji dan ga pa poje.

Francoski književnik Pierre Veron je v restavraciji naročil:

»Natakar, prinesite mi pravopisne napake!«
»Zal, nimamo, gospod!«
»Zakaj pa so potem na jedilnem listu?« je vprašal Veron.

Ko se je Viljem I. Osvajalec izkrcal z vojsko v Angliji, je dal zažgati ladje, s katerimi je prispel, pokazal na celtno in rekel svojim vojakom:
»To bo odslej vaša domovina.«

Angleškega književnika Oscara Wilda je v zaporu obiskal neki znanec. Ko je potekel čas za obisk, se je poslovil in Wilde mu je dejal:

»Hvala za obisk! Prosim, ne zamerite, ker vas ne morem pospremiti!«

Nekdo je prišel k slavnemu francoskemu kirurgu Augustu Nelatonu in mu ves preplašen povedal, da od časa do časa čuti ostro bolečino na levi strani v trebuhu. Nelaton ga je skrbno pregledal in izjavil:

»Nič ni, samo slaba prebava.«

»Čisto zanesljivo, doktor!« je vprašal bolnik. »Da ni morda vnetje slepiča?«

»Kaj? Slepič na levi strani?« se je nasmehnil kirurg.

»Že, že, doktor!« je odgovoril obiskovalec, »a jaz sem levičar!«

TRIKRAT NAGRAJENA

Tiho in skromno je stala v našo redakcijo. V roki držala nekaj kuponov vprašala, če jih lahko nas odda. »Veste, za igro.«

Starejša ženica je Angelca Podrepšek, rojena Smarju pri Jelšah, danes živi v Celju tam za posejso, Pot na Lavo 8.

Ali radi sodelujete v nagradni igri?

»Rada, kljub temu da vas še nisem bila izžretila. Bila pa sem trikrat že izžretila in zatorej poskušam di pri vas. Veste, tole je moja sreča. Rada rem časnike, in če je kakšen kupon za nagradno igro, izpolnim in pošljem.«

Kje pa ste že bili vse žrebani?

»Enkrat sem dobila komaj tiko, potem frotirko in zadnje letos od Mixala me mazilo za oči. Ker pa ne življenju nisem nikoli pala, sem tisto dala naprej.«

Je bilo pri vas doma kdaj otrok?

»Veliko, enajst.«

Podrepškova Angelca živi sama in uživa v branju ter reševanju nagradnih kuponov. Čaka na srečo, ki v mladosti ni imela kaj stiti.

Kaj pa Novi tednik?

»Odkrito povem, rada imam. Naročnica sem že leta 1950 in komaj čakam četrtega, da ga dobim.«

Mene je v njem vedno več dobrega in zanimivega brnja, kljub temu da bi dalo še marsikaj izboljšati. Potem je povedala, da se mudi domov (kljub temu je sama), da nas bo še dno brala in da računam, bo enkrat tudi pri nas bila kakšno nagrado. Upam — in želimo —, da bo to.



Ljubljanska banka

MLADIM VARČEVALCEM

Pridno varčujem po malem vsak dan, za dinarčke svetle hranilnik imam.

Z leti narase prihranek bogat, velike načrte izpolnim takrat.

Sejem in žanjem, varčno živim, vse leto nalagam, za vse poskrbim.

Darila pripravim voščim lahko prijateljem svojim za praznik srčno.

Potem pa veselo v banko hitim, da ves kup denarcev na knjiž'co vložim.

O, šop je narasel, prihranek je tu, lahko si čestitam in vriskam, juhu!

S kolesom se vozim povsod naokrog, varčujem in vlagam, zdaj lahkih sem nog.

Smučat želim si, sneg se blešči, dinarček več v hranilnik zdrči.



Pikice črne, plašček rdeč, zdaj me poznate — drugič pa več!

Mamicam, očkom še dober nasvet: v Ljubljansko banko na kratek posvet!

Pikapolonica vedno, povsod, kaže, usmerja na pravo me pot.

Pikapolonica vas pričakuje v vseh enotah celjske podružnice Ljubljanske banke





Pravkar so izšle nove tri knjige romana

Marija Jurić-Zagorka:

PEKEL NA PRESTOLU IV-V-VI

(sedma, osma in deveta knjiga celotnega ciklusa »PRESTOL MATIJE KORVINA«)

V 4. knjigi romana »Pekel na prestolu« teče zgodba o kralju Vladislavu, ki je sredi zgodovinskih tokov in spletk nasledil umrlega kralja Korvina. Vladislav, presrečen, ker je Gordana sprejela njegovo snubitev, je prepričan, da je s tem dokončno porazil zvito Beatrice. Okoliščine pa zaobrbejo tok dogodkov v svojo smer...

Nove tri obsežne knjige romana »PEKEL NA PRESTOLU« veljajo vezane v platno 270 din.

Kupite jih lahko tudi na trimesečno obročno odplačevanje po 90 din.

V zbirki bo v celoti izšlo še 7 knjig. V prvi naslednji seriji bodo izšle tri knjige z naslovom

VELIKO SODIŠČE I-II-III

Knjige dobite v vseh knjigarnah in pri zastopnikih založbe, pisмено pa jih lahko naročite na naslov

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
Mestni trg 26, Ljubljana

Prihaja čas obdarovanja

Obdarujte najdražje s knjižnimi paketi! ČGP »DELO« vam jih nudi na vseh prodajnih mestih (podružnice in kioski) po Sloveniji s popustom od 10 do 50 odstotkov. Naročite jih lahko tudi po pošti z naročilnico.

1. paket — 51,50 N-din

Zdrava spolnost, zdrav zakon (dr. Friedrich Burkhard)
Dolge noči potovanja v dan (Dušan Dolinar)

2. paket — 74,00 N-din

Nevidna fronta, hr. (Vladimir Vauhnik)
Spomini I/II, hr. (Albert Speer)
Pogovor z Američani (Mark Lane)

3. paket — 76,00 N-din

Nevidna fronta, hr. (Vladimir Vauhnik)
Pogovor z Američani (Mark Lane)
Poslednji Habsburžan (Gordon Brook Sheperd)

4. paket: — 81,00 N-din

Koroška znamenja (Jože Srnelj)
Nevidna fronta (Vladimir Vauhnik)
Onduo, moj črni fant (Anton Ingolič)

5. paket — 110,00 N-din

Operacija Sakal (Friedrich Forsyth)
Olimpijske igre 1972
in kot darilo: Zdrava spolnost, zdrav zakon — zastoj

Popust za praznike, popust za obdarovalce!

NAROČILNICA

Nepreklčno naročam knjižni paket št. _____, Znesek Ndin _____ in poštnino bom poravnal po povzetju.

Knjige mi pošljite na naslov:

Ime in priimek _____

Ulica _____

Kraj s pošto številko _____

Podpis _____

Naročila sprejema: ČGP »DELO«, Prodajna služba, Tomšičeva 1/III 61000 Ljubljana.

PROMETNE NESREČE

POBEGNIL JE

BRANKO RADA KOVIĆ, 18, in MATO STANIŠIĆ, 25, oba iz Celja, sta šla peš skozi Teharje. Za njima je pripeljal voznik osebnega avtomobila, ki je oba pešca zadel, nato je sicer ustavil, vendar je takoj odpeljal dalje. Ugotovili so, da je avtomobil last MILANA PUSARJA, 33, iz Planic pri Sentjurju.

DVA MRTVA

MIROLJUB SAVIČ, 35, iz Ljubljane, je v Kapli vasi prehiteval tovorni avtomobil. Opazil je, da iz nasprotne smeri prihaja tovornjak s prikolico, pa je pričel zavirati. Na zasneženi cesti ga je pričelo zanašati in tako je trčil v tovornjak. Trčenje je bilo tako silovito, da sta na kraju nesreče umrli voznik Savič in sopotnik MARJAN DOLINAR iz Celja. Škode je za 20.000 dinarjev.

ZASNEŽENA CESTA

JANKO GRABAR, 23, iz Smarjete, je vozil zelo hitro iz Laškega proti Rimskim Toplicam. V žlebac se je srečaval z osebnim avtomobilom, pa ga je zaradi prehite voznje zaneslo v levo, zaradi česar je prišlo do bočnega trčenja. Pri nesreči se je težje poškodovale FAVLA GRABAR, na vozilih pa je škoda za 50.000 dinarjev.

VINJEN VOZNIK

MILAN VRABIČ, 44, iz Ve-

lenja, se je peljal iz Velenja proti Sošanju. V Pesjem je tik pred srečanjem z avtomobilom zagledal pred seboj pešca HAZIMA STILICA, 33, iz Pesjega, ki je prečkal cesto. Vrabič je zavrl, vendar je pešca kljub temu zadel. Pri padcu se je Stilič tako močno ranil, da je med prevozom v velenjski zdravstveni dom umrl.

MRTVA PEŠAKINJA

BOGOMIR ŠLOSER, 21, iz Bezine je pripeljal iz Zalca v Celje do bifeja Merx na Ljubljanski cesti, ko je nenadoma pred njim, izven prehoda za pešce prečkala cesto Ena Ravtar, 54, iz Celja. Voznik jo je kljub zaviranju zadel in Ravtarjeva je padla na pokrov, nato na streho ter na vozišče pred osebnim avtomobilom, tako da jo je ta ponovno zadel, preden je ustavil. Težko ranjeno so prepeljali v bolnišnico, kjer je umrla.

NEOSVETLJEN TOVORNJAK

ALOJZ FREČE, 40, iz Krškega, se je pripeljal po Zdobici cesti do parkiranega tovornega avtomobila, ki pa ni bil osvetljen, parkiran pa je bil tako, da je imel leva kolesa na vozišču. Freče je zadel v zadnji nosilec luči in registrske tablice in se pri tem tako težko ranil, da je na kraju nesreče umrl.

IZSILJEVAL JE PREDNOST

VIDOJE MIRKOVIČ, iz Beograda, je pripeljal po cesti iz Brežic do križišča v cesto Celje-Rogatec. V križišču je zavijal v levo proti Celju,

s tem pa je izsiljeval prednost tovornemu avtomobilu, ki ga je vozil VILJEM SELEKAR, 37, iz Celja. Pri trčenju sta se voznik Mirkovič in sopotnik DJURO PEŠIČ težje, RADE BLAGOJEVIĆ (vsi so iz Beograda) pa lažje ranili. Škode je za 30.000 dinarjev.

KOLESARJA JE ZANESLO

FRANC ZAGOŽEN, 34, iz Spodnjih Kraš, se je peljal s kolesom s pomožnim motorjem skozi Šmartno ob Dreti. Nenadoma je zapeljal na bankino, kjer ga je spodneslo in se je prevrnil. Tma pretres močan in poškodbe po glavi ter so ga prepeljali v celjsko bolnišnico.

TV SPORED

NEDELJA
8.40 J. Hašek: Prigode dobrega vojaka Švejska — barvna
9.40 Po domače ob meji — barvna oddaja (Lj)
10.10 Kmetijska oddaja (Sa)
10.55 Mosaic (Lj)
11.00 Otroška matineja: Otroci naše šole, Enciklopedija živali (Lj)
11.45 Poročila (Lj)
12.15 Retrospektiva Jugoslovanskega filma: V soboto zvečer (Ljubljana)
19.45 Barvna risanka (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.40 Filip na konju — serijska oddaja (Bg)
21.20 Glasbena oddaja (Zg)
21.35 Sportni pregled (JRT)
22.05 Poročila (Lj)
UHF — oddajnik Kravavec:
16.25 Rokomet CSSR : ZRN (do 17.30) (Sa)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.30 Celovečerni film (Bg)
22.00 24 ur (Bg)

PONEDELJEK
9.10 Odprta univerza (Bg)
9.40 TV v šoli (Zg)
10.30 Angleščina (Zg)
10.45 Nemščina (Zg)
11.00 TV v šoli (do 11.30) (Bg)
14.45 TV v šoli — ponovitev (Zg)
15.40 Angleščina — ponovitev (Zg)
15.55 Nemščina — ponovitev (Zg)
16.10 TV v šoli — ponovitev (Bg)
16.45 Madžarski TV pregled (Bg)
17.50 Gregor gre v partizane — lutkovna serija Kurir Gregor (Ljubljana)
18.15 Obzornik (Lj)
18.30 Enciklopedija živali — barvni film (Lj)
18.55 Mosaic (Lj)
19.00 Mladi za mlade (Zg)
19.45 Barvna risanka (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.35 A. Hleng: Gluhi mož na meji — TV drama (Lj)
21.50 Kulturne diagonale (Lj)
22.35 Poročila (Lj)
UHF — oddajnik Kravavec:
17.40 Poročila (Zg)
17.45 Lutke (Sk)
18.00 TV vrtec (Zg)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 Feljton (Zg)
19.00 Mladi za mlade (Zg)
20.00 TV dnevnik (Sa)
20.30 Serijski film (Bg)
21.30 Celovečerni film (Bg)

TOREK
9.35 TV v šoli (Zg)
10.40 Ruščina (Zg)
11.00 TV v šoli (do 11.30) (Bg)
14.45 TV v šoli — ponovitev (Zg)
16.10 TV v šoli — ponovitev (Bg)
16.45 Madžarski TV pregled (Bg)
17.45 Peter Klepec — narodna pravljica (Lj)
18.00 Risanka (Lj)
18.10 Obzornik (Lj)
18.25 Od zore do mraka: V senci piktora (Lj)
18.55 Mosaic (Lj)
19.00 Solska TV: Nova matematika (Ljubljana)
19.20 Vietnam — II. del beograjske oddaje (Lj)
19.45 Barvna risanka (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.35 Pogovor o dnevu človekovih pravic (Lj)
21.25 H. Fallada: Sam med volkov — TV nanizanka (Lj)
22.10 Poročila (Lj)
UHF — oddajnik Kravavec:
17.40 Poročila (Zg)
17.45 Dajnogled (Bg)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 Znanost (Bg)
19.15 Feljton (Zg)
20.00 TV dnevnik (Zg)

21.15 Serijski film (Bg)
22.05 TV dnevnik (Zg)
22.25 Resna glasba (Sa)

SREDA
8.20 TV v šoli (Zg)
11.00 TV v šoli (do 11.30) (Bg)
16.45 Madžarski TV pregled (Bg)
17.50 Otroci naše šole — serijski film (Lj)
18.05 Risanka (Lj)
18.15 Obzornik (Lj)
18.30 Na sedmi strani (Lj)
18.50 Marksizem (Lj)
19.15 Mosaic (Lj)
19.20 Kaj hočemo — Ob ustavnih in kongresnih razpravah (Lj)
19.45 Kosmetično ogledajo — barvna oddaja (Zg)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.35 Film tedna: Nežnost (Lj)
21.45 Glasbeni koncert: I. Perić: Musique concertante za klavir in orkester (Lj)
22.05 Poročila (Lj)
UHF — oddajnik Kravavec:
17.40 Poročila (Zg)
17.45 Serijski film (Zg)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 Reportaža (Sa)
19.00 Risanka (Zg)
19.15 Delavska TV tribuna (Bg)
20.00 TV dnevnik (Bg)
20.30 Zabavna oddaja (Bg)
21.35 Odprta univerza (Bg)
22.00 Glasbena oddaja (Bg)

ČETRTEK
9.35 TV v šoli (Zg)
10.30 Angleščina (Zg)
10.45 Nemščina (Zg)
11.00 Francščina (Bg)
14.45 TV v šoli — ponovitev (Zg)
15.40 Angleščina — ponovitev (Zg)
16.00 Solska TV: Nova matematika (Bg)
16.45 Madžarski TV pregled (Bg)
17.30 Iz slovenske književnosti: S Jenko Jepski učitelj (Lj)
18.05 Obzornik (Lj)
18.20 Mosaic (Lj)
18.25 Shane — serijski barvni film (Ljubljana)
19.15 Delavska TV tribuna (Lj)
19.45 Barvna risanka (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.25 Kam in kako na oddih (Lj)
20.40 Četrtni razgledi: 400 tisoč volov (Lj)
21.30 Nevarna srečanja: barvna nadaljevanka TV Sarajeva (Lj)
22.30 Poročila (Lj)
UHF — oddajnik Kravavec:
17.45 Poročila (Zg)
17.45 Otroški spored (Sk)
18.15 Kronika (Zg)
19.00 Panorama (Zg)
20.00 TV dnevnik (Zg)

20.30 Krog — dokumentarna oddaja (Bg)
21.30 Spored italijanske TV

PETEK
9.30 TV v šoli (Zg)
11.00 Angleščina (do 11.30) (Bg)
14.40 TV v šoli — ponovitev (Zg)
16.10 Angleščina — ponovitev (Bg)
16.45 Madžarski TV pregled (Bg)
17.45 Veseli tobogan: Bohinjška Bistrica — II. del (Lj)
18.15 Obzornik (Lj)
18.30 Rekreacija: Savna (Lj)
18.40 Pet minut za boljši jutro (Ljubljana)
18.50 Mosaic (Lj)
18.55 Kratek film in naš ekran (Lj)
19.45 Barvna risanka (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.35 Nenadoma v lanskem početju — celov. film (Lj)
22.25 Poročila (Lj)
22.30 Umjetnost in človek — barvna oddaja (Lj)
UHF — oddajnik Kravavec:
17.40 Poročila (Zg)
17.45 Otroški spored (Zg)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 Serijski film (Zg)
19.00 V petek ob 19. uri (Zg)
20.00 TV dnevnik (Zg)
20.30 Do-Re-Mi — glasbeni kvintet (Zagreb)
21.40 Serijski film (Zg)
22.30 TV dnevnik (Zg)

SOBOTA
9.35 TV v šoli (Zg)
11.00 TV v šoli (do 11.30) (Sa)
15.25 Košarka Industrijski tim: CZ (Sa)
17.05 Doktor — serijski barvni film (Lj)
17.55 Obzornik (Lj)
18.10 Gledališče v hiši (Bg)
18.40 Rokometni finale — prenos (Zagreb)
19.45 Barvna risanka (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.30 3 x 7, kviz (Lj)
21.30 Barvna propagandna oddaja (Ljubljana)
21.35 Obzornik — barvni film (Lj)
22.05 Poročila (Lj)
22.05 Coldita — serijski barvni film (Ljubljana)
22.55 TV kaspot (do 23.20) (Lj)
UHF — oddajnik Kravavec:
18.00 Kronika (Zg)
18.10 Gledališče v hiši (Bg)
18.40 Rokometni finale (Zg)
20.00 TV dnevnik (Sa)
20.30 TV drama (Bg)
21.36 Feljton (Bg)
22.00 Glasbena oddaja (Bg)
22.30 24 ur (Bg)

MALI OGLASI

PRODAM

AVTOSKI voziček globok in vložek za športnega ter košarico zaradi sešitve ugodno prodam. Ponudbe pod »Voziček«.

OLSPALNICO, mizo in stole ugodno prodam. Sotošek Nada, Celje, Mariborska 79.

STARO zanimivo jedilnično kredenco, posteljo, 80 litrski bojler — električni — polkavč in kuhinjski element ugodno prodam. Marincšek, Petrovče 9.

VEČJE število prvovrstnih jarančkov (samce in samičke) prodam. Kohna, Ulica bratov Kresnikov 30 (Cret) Celje.

SPAČKA 2 CV 68 in fiat 750 ugodno prodam. Udrih, Sp. Grušovlje.

KOSILNICO Figaro s sedem prodam. Volč, Parizlje 5, Braslovče.

JEZAN les (fosne) 1,5 kub. m (4 m dolžine in 10 cm debeline) prodam. Ovčar Jože, Lindel 6 Frankolovo.

MAJHNO posestvo 1,75 na zemlje — gospodarsko poslopje — takoj vseljivo — prodam. Zg. Selce Ponikva pri Grobelnem. Pezdevšek Martin, Goričica 2 Sentjur.

DEECE korenje cca 500 kg prodam. Jošt Alojz, Črešnjevec 5 Vojnik.

IMSKE gume za Zastavo 750 prodam. Partizanska 51 Celje.

IMSKE gume — jezevke 4 kom CEAT 5,50 x 12 na plaščih za Zastavo 750 ali 850 prodam. Ogleđ pri Štepanič, Store 4.

TRAKTOR Steyer 18 s kosilnico prodam. Košec, Glinsko 7a pri Ljubečni.

ELAVIRSKÉ citre, železno ograjo dolgo 5 m, večjo količino nemških romanov in Leksikon prodam. Čater

Marija, Pod gradom 9 Celje.

POLTOVORNI VW prodam. Informacije osebno Hrovat Konrad, Senovica Šmarje pri Jelšah.

KOSILNICO BCS prodam. Ocvirk Anton, Gradnikova 9 (Ostrožno) Celje.

R 4 KATRCA ugodno prodam. Avgustinčič, Cesta v Lokrovec 18 Celje.

MOSKI zimski plašč in tri obleke za močnejše postave ugodno prodam. Skaletova 19, Zg. Hudinja Celje.

GARAZO-betonirano — prodam. Ogleđ ob delavnikih od 15. do 19. ure, ob sobotah in nedeljah ves dan. Senegačnik, Mariborska 53.

VEČJE število gradbenih parcel 2 km iz Celja prodam. Ponudbe pod »Mira«.

KRASKEGA ovčarja — psico staro eno leto z rodovnikom prodam za 1000 din. Kovačević Ivan, čevljarstvo Vojnik pri Celju.

KARAMBOLIRANO Škoda letnik 1969 prodam — tudi po delih. Gostilna Lesjak, Gorica pri Slivnici.

KRAVO sivorjavo tik pred telitvijo petega teleta prodam. Gaberšek, Lava 25 Celje.

KOPIRNI stroj prodam. Ponudbe pod »ROWE 250«.

TELEVIZIJSKI sprejemnik RR Niš Europa 2000 ugodno prodam. Zavec, Bernkerjeva 4 Zg. Hudinja.

DVE ZIMSKI gumi (ena polna z obročem) za Fiat 124 — rabljene samo tri mesece ugodno prodam. Bric Stane, 63341 Smartno ob Dreti ali telefon dopoldan 228 00.

ENODRUZINSKO hišo — solidno grajeno — v bližini mestnega središča Celje — po velikosti in po prometni legi primerna tudi za lažjo obrt — prodam. Ponudbe pod šifro »Posebna prilika«.

KUPIM

AVTO kupim. Polovico plačam takoj, ostalo v tren mesecih. Ponudbe pod »Dogovor«.

KUPIM seno in otavo — kvalitetno — po možnosti v balah. Informacije Zagar Anton, Gornja vas, Prebold.

STANOVANJA

GIMNAZIJEK nujno išče sobo s posebnim vhodom z možnostjo kuhanja in kopalnico s straniščem. Ponudbe pod »Neomejene svoboščine«.

ZAMENJAM dvosobno stanovanje za garsonjero. Ponudbe pod »Lepa prilika«.

DEKLE išče opremljeno sobo. Ponudbe pod »Januar«.

SOBO opremljeno ali nepremljeno išče mlada inženirka. Ponudbe pod »Poseben vhod«.

ZAROCENCA nujno išče garsonjero ali sobo s posebnim vhodom, možnostjo kuhanja in kopalnico s straniščem. Ponudbe pod »Takoj«.

ZAPOSILITEV

INSTRUIRAM angleščino in slovenščino za osnovno šolo. Informacije od 16. do 18. ure Bregar, Orožnova 4 (Skalna klet) Celje.

IŠCEM čistilko za enkrat mesečno k stari ženski. Plačam dobro. Antonija Lujanac, Ulica Bratov Vošnjakov 24.

FANT star 24 let nealkoholik išče službo — priučetev v gostinstvu. Ponudbe pod »Vesten«.

RAZNO

CE ZELITE zimsko obutev po meri, hitro in kvalitetno, potem se zglasite pri Kovačević Ivan, čevljarstvo Vojnik pri Celju.

KMECKI fant, miren, nealkoholik, želi spoznati dekle do 25 let. Ponudbe pod »Ljubljana«.

CE BI SE RADI naučili angleščine ali pa obnovili znanje tega sami doma, vam pomaga sodoben programirani tečaj angleščine 2000 S. Tečaj vsebuje 750 besed, katerih uporabo se naučite s pomočjo dvanajstih kaset in dvanajstih zvezkov. Cena 990 din, plačljivih v obrokih. Če ste zainteresent pošljite svoj naslov pod šifro »Akviziter« in vam dostavimo na dom.

VDOVEC — upokojenec z lastno hišo želi spoznati mlajšo upokojenko ali starejšo uslužbenko za skupno gospodinjstvo. Ponudbe pod »Dobro razumevanje«.

PREVZAMEM v izvedbo notranja zidarska dela. Za izvršeno delo pismeno garantiram. »Zidarstvo« Košič Ivan, Ulica bratov Dobrotinškov 38 Celje (Hudinja).



Koteks Tobus

KMETOVALCI IN REJCI PRAŠIČEV!

Tudi letos odkupuje KOTEKS TOBUS svinjske kože. Pri vzreji prašičev pazite, da se njihova koža ne poškoduje. Nepoškodovane in nerazrezane kože imajo pri odkupu večjo vrednost.

Svinjske kože oddajte najbližji zbiralnici Koteks Tobus ali kmetijski zadrugi, kjer odkupujejo tudi kože drugih živali.

na naših
konfekcijskih
oddelkih
bogata
izbira



zimsko
športnih
oblačil

VELEBLAGOVNICA
TKOJNINO
CELJE

Svet krajevne skupnosti

**ALJAŽEV HRIB
CELJE**

razpisuje delovno mesto

TAJNIKA — TAJNICO

za 4-urni delavnik za nedoločen čas
Dohodek po samoupravnem sporazumu.

POGOJI: srednja šolska izobrazba in družbeno politična razgledanost.

Ponudbe pošljite na krajevno skupnost Aljažev hrib, Celje, Teharska cesta 2.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

ZAHVALA

Globoka in iskrena zahvala vsem, ki so bili našemu nepozabnemu sinu in bratu

IVANU SENICI

IZ LASKEGA

V času njegove težke bolezni v oporo in toplo tolažbo. Zlasti globoka zahvala medicinskemu in strežnemu osebju zdravilišča v Topoljščici, ki so mu blažili tegobe boja s smrtjo in se z njim vred borili za življenje. Iskrena hvala vsem, ki so umrlega spremili na zadnji poti, mu darovali cvetja ter z njim pokrili njegov poslednji dom. Globoka hvala za izražena sočutja in sožalje.

Pokojniki: mama, oče, bratje in sestre

ZAHVALA

V 92. letu nas je zapustila naša dobra mama, babica in prababica

ANA ČEPIN

Ob njeni smrti izrekamo iskreno hvaležnost predstojniku internega oddelka primariju dr. Rojniku, primariju dr. Lahu, dr. Skofliču, glavni sestri Gabrieli in ostalemu strežnemu osebju, ki se je z vso požrtvovalnostjo trudilo lajšati njeno trpljenje. Zahvaljujemo se tudi g. Jagru na Pilstanju za pogrebni obred in govor, pevcem za žalostinko in tov. Prislanu za ganljive besede ob odprtem grobu. Zahvala velja tudi gasilcem iz Lesičnega in Smartnega pri Slovenjgradcu, vsem sorodnikom, sosedom in znanecem, ki so jo spremljali k zadnjemu počitku.

Zalujoči Cepinovi

Celje, 3. decembra 1973

Komisija za volitve in imenovanja

SKUPŠČINE OBČINE CELJE

razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA TOZD Dijaških domov

Doma strokovnih šol Vere Štandrove Celje

POGOJI: za ravnatelja doma je lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje pogoje po zakonu (Ur. l. SRS 18/67, 20/70). Imeti mora višjo šolsko izobrazbo in vsaj 5 let vzgojno izobraževalne prakse. Pogoj je tudi družbenopolitična aktivnost.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi. Kandidati naj pismene vloge, življenjepis, dokazila o šolski izobrazbi ter potrdilo o nezakazovanju pošljejo komisiji za volitve in imenovanja.

Suša in lakota

OTROCI UMIRAJO PRVI

Na severu Etiopije, na Dankilski stepi, trikrat večji od Svice, je izbruhnil pekel. V trikotniku med Rdečim morjem in cesto med Asmarom, Desiem in Asabo je nastala ena sama mrtvašnica. Tretjina ljudi v odmaknjenih je gotovo že pomrla, so pa gotovo vasi, kjer ni nihče več živ.

Na območju, ki smo ga pisali, je živelo pol milijona ljudi. Dobesedno, živelo je... Ze tri žetve so v teh krajih izpadle in od novega leta sem ni padla na to razpokano, izsušeno, vso presahlo in razžarjeno zemljo niti kaplja vode.

Ti kraji so bili izrazito agrarni. Ljudje so pridni, kot morajo pač biti kmetje, da se preživijo. In preživeli so se s poljedelstvom in živinorejo. Predvsem živinorejo. In ko je ovenela trava, presahli studenci, je bila živina prva na tleh. Kamor seže oko, povsod bele kosti rogatega afri-



škega goveda. Dokler so krali hirajoče govedo, so še živeli, toda zmanjkalo je tudi živali in zdaj kuhajo obupane matere, ki so ostale brez mleka, travo s streh domačih koč, kuhajo karkoli in če je kaj vode.

Etiopija, ki je sprva želela svoje težave sama premostiti, je poražena. Dolgo tudi nihče vedel ni za tegobe in nesrečo oddaljenih vasi, kamor še davkar ne hodi. Ko se je razvedelo, je zvedel tudi svet. Bo ukrepal tako hitro, kot zna ukrepati v nesrečo ljudi? Bo za boj z lakoto moč uspostaviti zračni most iz site Evrope, kakor je bilo moč goče uspostaviti zračni most za dopolnitev izgub Izraelcem v pravkar minuli vojni. Ko bi se velesile, bogate in prebogat, pogonale v medsebojno tekmo po srčnosti, dobrotelčnosti. Toda ne,raje z žitom kurijo lokomotive. Ljudje!

Ljubezen po svetu

DOKAZI LJUBEZNI

Guaharji so plemo Indijancev ob eni izmed pragozdnih rek v sotočju Amazonke v vzhodni Kolumbiji.

Profesor Erich Kenneth, narodopisec mednarodnega slovesa, je v vasi preživel kar nekaj mesecev kot gost. Najbolj ga je čudilo nenavadna ljubezenska grobost. Vse poročene ženske in moške no-

sijo očitne dokaze, da so ljubili in bili ljubljeni. Ti dokazi so sledovi prask in ugrizov, ki jih je toliko več, kolikor burnejšo ljubezensko »zgodovino« ima kdo.

Profesor, ki je sprva ponoči še pogosto planil iz spanja, se kasneje na krike ni več oziral. Vedel je, da se pač v kateri od koč dva ljubita in da si medsebojno vrezujeta dokaze o tem v živo kožo.

Med Guahari Indijanci je običaj, da je ženska nedotakljiva, dokler se ji kraste tako povzročene rane ne potušči-

jo. Zato moške, kadar gredo na pot, opravijo vso reč z znamenji tako temeljito, da za nekaj časa zaleže. So pa takšni sledovi ljubezenskega praskanja tudi izdajalski. Znanstvenik poroča o tem, da je prevarani mož po praskah našel zvodnika svoje žene in ga ubil. No, pa tudi baharija ni mogoča. Če kdo paradira s svežimi praskami pretekle noči, mora bitj v vasi vsaj še nekdo drug, ki nosi sledove njegovih nohtov ali zob, ta pa mora biti nasprotnega spola.

Zakaj tako, ni nihče znal pojasniti. Tako je že od nekdaj in zato se mlada, še nedotaknjena dekleta hrepeneče ozirajo za mamami in tetami, starejšimi sestrami, ki nosijo na koži obilico ljubezenskih sledov.

Če je vol kavalir

Da je vol za moškost oropani bik, ve vsaka krava. No, da pa je kak vol res tolikšen vol, kot je sosedov Sivec, tega si naša Liska ni mogla misliti.

»Zamislil si, pripoveduje Liska Belki, oni dan na paši se sosedov Sivec primaje čez travnik kot kak John Wayne. V gobcu je nosil staro ponošeno usnjeno rokavico in ko je prišel dol mene, je z narejeno malomarnostjo potegnil skozi zobe: Ej, Liska, baby, si ti izgubila neдрček?«



Guaharska deklica. Očitno je še devica, kajti njena koža je brez ljubezenskih prask.



12000 ŠKATLIC

Predstoba v stari hiši v Vojniku pomeni učitelju Jožetu Vurcerju pravo zakladnico. V njej si je namreč uredil čudovito zbirko vžigalčnih škatlic.

Šele dve leti jih zbira, pa jih ima že skoraj 12 tisoč. Že od nekdaj so ga privlačile škatlice, na katerih najdeš toliko zanimivih slik. Vendar svoje želje dolgo ni uresničil. Končno se je pred dvema letoma spomnil, da mu lahko pri zbiranju veliko pomagajo otroci, ki jih uči. In res so mu ti prinesli veliko škatlic.

Ko mu je na pomoč priskočil še brat, se je kmalu nabralo toliko škatlic, da ni več prav vedel, kam naj jih spravi. Nato se je spomnil na veliko predstobo. »Zakaj je ne bi naredil privlačnejše, je pomislil. Od ideje do uresničitve ni bilo treba daleč. Na stene predstobe je Jože Vurcer v pravilnih presledkih nabiral letvice in mednje zložil svojo bogato zbirko. Med vsemi škatlicami ima 15 popolnih serij, pri nekaterih pa mu še manjkajo posamezni izvodi. Vojniškemu učitelju so najljubše tiste škatlice, ki nosijo na svojih slikah pečat časa, v katerem so bile izdane. Še posebej zanimive so škatlice iz časov stare Jugoslavije in tiste iz let 1948—1950, ki propagirajo prvo petletko.

Precej škatlic je tudi iz tujine. Te mu največkrat prinese brat, pa tudi sam se v tujini največkrat ustavi ob kioskih, kjer prodajajo vžigalice in obogati svojo zbirko.

Najbolj zanimivo pri vseh škatlicah z vžigalicami pa je to, da Jožetu Vurcerju čestokrat zmanjka vžigalic, ko si hoče prižgati cigareto. Kadar pozvoni pri sosedih in zaprosi za ogenj, ga dostikrat čudno gledajo, saj vsi vedo za

bogato zbirko v učiteljevi predstobi.

Ker je tudi žena navdušena nad moževim konjičkom in ker tudi sama dostikrat prinese kakšno škatlico, se pri Vurcerjevih ne bojijo, da bi škatlic zmanjkalo. Čeprav stanovanje ni veliko, bo prostora za škatlice po stenah še gotovo dovolj in pričrčani smo, da čez kakšno leto ne bo le predstoba polna vžigalčnih škatlic.

In kakšne škatlice bi Jože Vurcer najraje dobil? Najprej bi rad dopolnil serije, ki še niso popolne. To verjetno ne bo pretežko, saj učenci še naprej pridno prinašajo škatlice. Rad bi zbral tudi več

škatlic, v katerih so voščena vžigalice. Predvsem pa bi rad dobil še veliko starejših škatlic, škatlic izpred vojne, škatlic, ki so jih izdali po vojni, pa tudi še več tujih škatlic bi rad imel.

In kaj naj pripomnimo ob koncu zapisa o vojniškem učitelju, ki je za konjička imel zbiranje vžigalčnih škatlic? Le to, da se kdaj, kadar potujete skozi Vojnik, ustavite pri njemu, saj vam bo rad pokazal svojo zbirko. In če boste imeli s seboj kakšno škatlico vžigalic, še posebej, če bo ta redkejša, vas bo še bolj vesel.

DAMJANA STAMEJČIČ

HUMOR

Neki duhovnik je vprašal Wendella Phillipsa, znanega ameriškega govornika in borca za odpravo suženjstva iz Nove Anglije, zakaj ne gre s svojimi govori proti suženjstvu na ameriški Jug, kjer suženjstvo obstaja. Phillips je odgovoril:

»Vi poskušate rešiti duše pekla, kajne? No, zakaj ne greste tja?«

...

Francosko ladjevje je dvakrat ušlo admiralu Horatio Nelsonu, zato je angleški vrhovni štab sklenil, da postavi admirala pred sodišče. Po neštetihi zasedah je Nelson opazil francoske ladje pred abukirskim pristaniščem. Sovravno ladjevje je bilo mnogo bolje opremljeno kot angleško; poleg tega je strateški položaj resno oteževal možnost napada angleškega ladjevja. Nelson pa je skrbno pregledal položaj in sklenil zapluti med celino in pristanišče, da bo sovražnika presenetil.

»Čudovit načrt!« je pripomnil kapitan Berry. »Če uspe, bo ves svet govoril o njem.«

»Oh, seveda bo uspel,« je odgovoril Nelson, »sedna težava je, da od nas ne bo nikogar na svetu, da bi o tem pripovedoval.«

...

Francoski škof Henri Nesmona je slovel po svoji skromnosti. Nekoč je spustil silno ploho besed na župnika, ki se je udeležil poročne gostije. Župnik se je branil, sklicujoč se na Jezusa, ki je bil na svatbi v Kani Galilejski.

»To samo dokazuje, da ga je včasih tudi Jezus lomil!« je odgovoril nesomajni škof.